

«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИИ

2015 сыл
Балаҕан ыйын
26 күнэ
Субуота
№115-116 (10348)

1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыг хаһыата»

Балаҕан ыйын 27 күнэ – СР Государственноһын күнэ

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ САХА СИРИН ОЛОХТООХТОРО! КҮНДҮ ДОБОТТОР!

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Түмэнэ эһиги бука барыгытын Саха Өрөспүүбүлүкэтин Судаарыстыбаннаһын күнүнэн – судаарыстыбаннай суверенитет туһунан Декларация ылыллыбыта 25 сылынан эҕэрдэлиир!

Биһиги өрөспүүбүлүкэбит XXII ыңырыылаах Үрдүкү Сэбиэтэ 1990 сыл балаҕан ыйын 27 күнүгэр ылыммыт Саха ССР Судаарыстыбаннай суверенитетин туһунан Декларацията дьон-сэргэ өйүн-санаатын уһугуннаран, төрөөбүт дойдубут олоһун уйгутун бэйэтин көрүүтүнэн онгостор, бастыг баҕата туолар олугун охсубута, былаас аныгы тутулун, парламентаризм института олохтонуугун, норуоттар көңүлүк сайдар онкулларын уурбута.

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Төрүт Сокуона суверенитет туһунан Декларацияга ологуран, биһиги Сахабыт сирэ Россия Федерациятын субьегын быһыытынан судаарыстыбаннас саҥа таһымыгар тахсытыгар норуот үтүө дьулуруун уонна

Россия судаарыстыбатын федеративнай тутулун күүһүрдэрин ырылычы көрдөрөр. Судаарыстыба итиннэ кини гражданнын санаатын, кыаһын түмүү аныгы көм ирдэбилгэр эппиэттир сорукары ситиһиһэ дьонун тирэҕинэн буолар.

Ил Түмэн өрөспүүбүлүкэ судаарыстыбаннаһын сайыннарыны сокуоннарынан бөҕөргөтөн, Россия судаарыстыбатын федеративнай тутула чингиригэр бэйэтин тус кылаатын киллэрэр. Бу көм устатыгар парламент социальной хайысхалаах бюджеты үөскэтиһэ, олохтоох салайыны туруктаах буолуутугар, социальной мақтиэлэри, өрөспүүбүлүкэбит олохтоохторун бырааптарын уонна көңүллэрин хааччыыга утумнаахтык үлэлэһэр, туруулаһар.

Норуот депутаттара эһиэхэ барыгытыгар чэгиэн туругу, уйгулаах олобу, сарсынны күннэ эңчирээбэт эрэли, айар-туар үлэбитигэр ситиһилэри, дьолу-соргуну баҕараллар! Этгэнэ буолун!

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Түмэнэ

Үтүө дьыала чэрчитинэн

Саҥа үөрэх дьыала саҕалаарынан кыаммат ыалы өйүүр сыалтан оскуола, детсад саастаах оҕолорго анаан Нам сэлиэннэтин иһинэн атырдыах ыйын 20 күнүттэн балаҕан ыйын 11 күнүгэр диэри «Помоги собраться в школу» диэн аһымал акция биллэриллибитэ. Олохтоох дьаһалта аатыттан Ленскэй нэһилиэк муниципальнай тэриллии территориятыгар турар тэрилтэлэргэ аһымал акцияга кыттыны ыталларыгар ыңыры суруктар барбытара. Бу суруктары ылынан, акциябы-

саастарын ситэ илик оҕолор хабыллылар. Манна 1 №-дээх орто оскуола базатыгар 20 оҕо, «Деревня мастеров» 10 оҕо уонна 34 оҕо нэһилиэннэ түөлбэлэрин иһинэн үлэлээтилэр. Оҕолорбут төрөөбүт нэһиликтэрин, олоһор түөлбэлэрин тупсарыыга бэйэлэрин кылааттарын киллэрэн үлэлээтилэр-хамсаатылар, улуус киэн туттар болуоссатарга, уулуссаларга баар сибэккилэргэ уу кутуутугар, бөүсыйы хомуйууга сырыттылар. Нам сэлиэннэтин күнүгэр үөрүүлээх тэрээһингэ Ленскэй нэһилиэк баһылыгын аатыттан 21 оҕо ордук дьяныардаахтык

СОМОБОЛОҢУУ – ТӨҮҮ КҮҮС

тыгар уопсайа 17 тэрилтэ көтөөхтүк кытына: Намнааҕы ойууоннай суут, Намнааҕы суут пристав федеральной управлениета, «Намкоммунтеплоэнерго», «Энергосбыт», «Сахатранснефтегаз», «Эрэл» СХПК, «Сбербанк России» Намнааҕы филиала, Намнааҕы ис дьыала уорганын отдела, кырдыаҕастар дьиэлэрэ, киин балыыһа, ДЮСШ РС, Намнааҕы оҕо искусствотын оскуолата, «А.Ф.Шестаков аатынан сынныалан киинэ», «Олонхо дьыэтэ», 2 №-дээх орто оскуола, «Сулусчаан» оҕо саада, 23 №-дээх Намнааҕы баһаарынай чаас. Бу тэрилтэлэр оҕолор дьярыктаналларыгар, үөрэнэллэригэр сөптөөх канцелярской табаар набордарын онордулар. 78 оҕо Нам сэлиэннэтин күнүгэр бырааһынныктааҕы тэрээһингэ үөрүүлээх быһыыга-майгыга бэлэхтэри тутан үөрдүлөр-көттүлөр, махтал тылларын эттилэр.

Маны таһынан, «Ленскэй нэһилиэк» МТ дьяһалтатын салайытынан быһыл сайынны кэмгэ дьярыктаах буолууга уопсайа 64

үлэлээбиттэрин иһин махтал суруктары туттулар, анал бырааһынныктааҕы тордуун күндүлэннилэр.

Аһымал акциябытыгар көтөөхтүк кыттыбыт үтүө санаалаах, амарах сүрэхтээх тэрилтэлэрбит салайааччыларыгар, профкомнарыгар, сайынны кэмгэ дьярыктаах буолууга оҕолору иилээн-саҕалаан салайан илдэ сылдыбыт 1 №-дээх оскуола директоругар Е.П. Габышевага, ИП Я.П. Орловага, түөлбөлөрбит салайааччыларыгар А.А. Матвеевага, В.М. Яковлевага, М.Н. Дмитриевага, В.В. Прокопьевага, М.Д. Трапезниковага «Ленскэй нэһилиэк» МТ дьяһалтатын аатыттан барҕа махтал тылларын тиэрдэбит. Биһир санаанан сомодолоһон үлэлээн-хамсаан, тэрээһиннэргэ куруутун кыттан төрөөбүт Наммыт тупсарыгар, сайдарыгар төһүү күүс буолабыт. Инникитин даҕаны биһиргэ үлэли-хамсы туруохпут диэн бигэ эрэллээхпит.

А.И. СЛЕПЦОВА,
ОДМиН салайааччыта

СУВЕРЕНИТЕТ 25 СЫЛЫГАР

Хатырыктааҕы М.К. Аммосов аатынан республикатааҕы история государственноһын музейын сэбиэдиссэйэ А.В. Кириллин Государственность күнүн улууска бэлиэтээһин туһунан:

– Быйыл суверенитет 25 сыла. Онон Государственность күнүгэр аналлаах бырааһынныктааҕы тэрээһиннэр балаҕан ыйын 22-27 кк. бүтүн республика үрдүнэн ытылла тураллар. Биһиги улууспутугар сүрүн тэрээһин балаҕан ыйын 26 күнүгэр, Хатырык нэһилиэгэр, М. К. Аммосов аатынан история государственноһын музейыгар ытыллыаҕа. Бу күн 11 чаастан үөрүүлээх митинг

саҕаланыаҕа. Манна Ил Түмэн председателэ А.Н. Жирков, Ил Түмэн депутаттара, правительство чилиэттэрэ, министерство салайааччыллара, улуус, нэһилиэк баһылыктара, общественность, оскуола үөрэнээччилэрэ, улуус олохтоохторо уо.д.а. кытыахтара. Биһир үөрүүлээх, сонун түгэнинэн, музей иннигэр сквер арыллыаҕа. Сквер автора, скульптор – Н.Д. Офонньоороп. Кэлбит ыалдьыттар манна, бу күнү үйэтигэн, мас олордуюхтара. Максим Аммосов пааматынныгы сибэкки дьөрбөтүн ууруохтара. Бырааһынныктааҕы күн үөрүүлээх иккис чааһа музей дьыэтигэр ытыллыаҕа.

Биһир дойдулаахпыт, Ил Түмэн депутата А.И. Еремеев оскуола үөрэнээччилэригэр уонна студенаарга государственность уруогун ытыаҕа. Суверенитет ылыллыбыта 25 сылыгар аналлаах лекция ааҕыаҕа. Бэлиэтээн этгэххэ, кадры аттаран туруоруу уонна профессиональной үөрэхтээһин министерствота быйыл төрдүс сылын, Государственность күнүгэр сөп түбэһиннэрин, «Первокурсник күнэ» тэрээһини ыттар. Бу күн 150 студент кэлэрэ күүтүллэр. Маны тэнэ музей устун экскурсия, быыстапкалар тэриллээхтэрэ.

Кэспэтэ Л. НОГОВИЦЫНА

Ыал - ыччатынан

Саха-француз лицейин оҕолоро хомуур кэмигэр кырдыаҕастарга хоргуоппуй хостоонунугар көмөлөстүлэр. Ол курдук ветеран учууталларга: Ушницкай Василий Васильевич – Сэкигэ 11 кылаас (сал. Сивцев В.Н.), Кривошапкина Валерия Степановнага - 10а, б кылаастар (сал. Аммосова Е.И., Шелковников К.К.), Гуляева Екатерина Петровнага - 8 кылаас (сал. Москвитина С.И.), үлэ ветераннарыгар Новгорододо-

ОҒОЛОР - КЫРДЬАБАСТАРГА

ва Ольга Ивановнага уонна Семенов Дмитрий Афанасевичка - 7 кылаас (сал. Аммосова А.А.) үөрэнээччилэрэ бараннар күрүөмнээхтик үлэлээтилэр, аҕа саастаах дьон үөрүүлэрин үкэсттилэр.

Лицей үөрэнээччилэрэ Кыайы 70 сылыгар тыыл ветераннарыгар үгүс өрүттээх көмөнү онордулар. Хас биһирдии кылаас аасыт үөрэх сылын устата сыһарыллыбыт ветераннарыгар хас да төгүллээн сырыттылар. Ол курдук, сэрии огдооболоругар А.Г. Местниковага, Е.С. Аргуновага, Ленинград блокадатын кыттылааҕар Э.Д. Ушницкаяга, сэрии тулаайаҕар Е.Х. Охлопковага хаһыат суруттардылар, кинигэ бэлэхтээтилэр, булууска муус уктулар, хаарыраастаатылар, муус ылан биэрдилэр. Тыыл ветераннарыгар В.Н. Индеевага, М.И. Касьяновага, Т.И. Новгородовага, А.И. Захаровага, В.Н. Винокуровага,

Г.И. Кривошапкинга, Д.П. Обуховка, У.Ф. Винокуровага, А.Н. Васильевага, М.А. Матвеевага, Н.И. Кокоревка, М.А. Олесовага дьыэлэригэр сылдьан эҕэрдэ концерт, тимуровская көмө онордулар.

Маны таһынан үлэ ветераннарыгар, ветеран учууталларга, оҕо садтарыгар көмөлөр эмиз үгүс. Баһаартан эмсэбэлээбит Ушницкай Ф.Д. (Салбан), Ивановтар дьыэ кэргэнигэр (Никольская) материальной көмө онордулар. Бу оноһуллубут үлэлэрин «Улуу Кыайы 70 сылыгар – 70 үтүө дьыаланы» акция быһыытынан ытыттылар. Манна барытыгар кылаас салайааччыллара, директоры иитэр үлэҕэ солбуйааччы Никитина С.А. оҕолорго аҕа саастаах дьонго үгүө сыһыаны, болломтону олохтуурга ахсаабат кыһамныларга көстөр диэн сыаналыбыт уонна хайгыбыт. Үтүө санаалаах үкүү турдун!

М.Г. ВИНОКУРОВА

Тыа сиригэр — дохуоттаах үлэни

Улуустааҕы тыа хаһаайыстыбатын управлениетын кылаабынай агронома С.Д. Новгородовага нэһиликтэр түһэриит сводкаларынан, балаҕан ыйын 17 күнүнээби туругунан, оттоонун түмүктэннэ.

Улуус үрдүнэн оттоонун былаана 95% туолла. 352019 тонна от бэлэмнэннэ. Бу тирдирлибит соруудахтан 1852 тоннанан итэҕэс. 9 нэһилиэк соруудаҕа аһар. Олор истэригэр: Үөдэй — 100,4%, Партизан — 100,7%, Никольская — 101,2%, Бөгүн

ХОМУУР САЛБАНАР

— 102,7%, Модут — 100,1%, Арбын — 100,3%, Фрунзе — 104,6%, Ленскэй — 103,6%. Онтон 1 Хомустаах, 2 Хомустаах, Таастаах 90 бырыһыаны нөңгө түстүлэр. Маймаҕа нэһилиэгэ быйыл мөлтөхтүк оттоото. 440 тоннаны бэлэмниэхтээһин 345 т (78,4%) эрэ чөкөттө.

Улуус тыатын хаһаайыстыбаларын тэрилтэлэрэ мөлтөхтүк оттоотулар. Ол түмүгэр былааннара 74,9% (2501 т) эрэ туолла. Бааһынай хаһаайыстыбалар былааннарыттан 97,9%-нын ыл-

лылар. Сиилэс 930 т бэлэмнэннэ. 416 тонна сенааһы бэлэмнииргэ тирдирлибит соруудах куоһарыллан 510 тоннага тирдирдиллэннэ.

Хортуоппуй хомуура түмүктэннэ. Былааннамыт үүнүү 66%-на эрэ кэллэ. 1 гектартан ортотунан 56 цн хомулунна. Оҕуруот аһын хомуйуу салбанан бара турар. 127 гектартан 82 гаата хомулунна. 1 гектартан ортотунан 78 центнер үүнүү ылылынна.

И. ИВАНОВ

Улуус нэһиликтэригэр

Оптуоруньукка Хомустаах II нэһилиэгэр сэргэх күн буолан ааста. Улуус баһылыга А.П. Атласов, тутууга солбуйааччы С.С. Матвеев, улуус Мунһабын председателэ И.Р. Попов, нэһилиэк куратора К.Е. Сивцев уонна «Намкоммунтеплоэнерго» салайааччылары паромунан өрүс уңуор балтараа чаас айаннаан тийдибит. Халлаамыт, кыһынын чугаһатан, тон былытынан бүрүйөн, оннообор халыгнык тангыбыт өттө дьаҕдайан массыналарга симиллэргэ күһэллинилэр.

Уңуоргу биэрэккэ чаарга олоро сыһан син тиксэммит, дьаһалта хонтуоратыгар таарыйаат, Сэргэлээх диэки айаннаатыбыт. Дьокуускайтан кэлбит ыалдьыттары: ОДКХ министри I солбуйааччы Г.П. Левины, СР сыанаҕа Госкомитетин председатели солбуйааччы М.В. Лыкованы, «Энергосберегательные ресурсы» ХЭО директора В.В. Сыромятниковы, «НТКЭ» дьоҕус нэһиликтэри киинэммит ити-

энерго» үлэһитэ, ийэлэрэ Ирина оскуола завуһа, 3 оҕолоохтор. Иккис дьэбитигэр солломут киэҥ суолунан бардыбыт, урут аллараттан тахсан куобах күрэтэр сирдэрэ дьэ-уот тутуллан бөһүөлөк кэҥири чинчилээх. Итэҕэһэ диэн онгучах хастарга күчүмэҕэй, тутуу кириэр. Улахан хочуолунай тутуллуор диэри олорор дьэни тутуу тэтимэ бытаан эбит, былырынгыттан

нэрэ ньиригиччи тыһаатылар. Улуус баһылыга А.П. Атласов мустубут дьону кэрэ-бэлиэ түгөннэринэн — нэһилиэк Күнүнэн уонна кварталнай хочуолунай үлэлээбитинэн — истинник эвэрдэлээтэ, бастыгнарга улуус наҕараадаларын туттартаата. Онтон бириин аҕыннааха — «НКТЭ» генеральной директора Н.В. Игнатъевка бу сылларга өрүс уңуордаагы нэһиликтэргэ

СЭРГЭЛЭЭХХЭ — САҢА ХОЧУОЛУНАЙ

киинэммит ититэр ситими холбоон дьон олорор усулуобуйаларын тупсарыыга кэлим үлэтин иһин «За вклад в развитие улуса» бэлиэ туттарылынна. Нэһилиэк баһылыга А.К. Дмитриев бири дойдулаахтарыгар, нэһилиэк туһугар өр сылларга араас салааларга илиитин араарбакка үлэлээбит Ытык кырдыаҕаска, Трапезников Петр Петровичка «Хомустаах II нэһилиэтин бочуоттаах олохтооҕо» бэлиэни туттарда.

Ити курдук ОДКХ министрствотыттан саҕалаан «Намкоммунтеплоэнерго» АО ведомственной наҕараадалара, Махтал суруктар бастыг үлэһиттэргэ туттарылыннылар. Олор истэ-

тиигэ холбоонун программатын онорбут С.Э. Климовы «НТКЭ» АО генеральной директора Н.В. Игнатъев арыллан мотуордаах онгочонон аҕалыт. Онон, Сэргэлээххэ түөрт массыынанан улахан делегация тийиэн, саҥа кварталнай хочуолунай арийыы сиэригэр-туомутар кытынныбыт. 3,75 мВт кыамталаах модульнай хочуолунай Барнаултан монтажниктар бөлөхтөрө кэлэн таҕыттар. Бэйэбит коммунальщиктарбыт 7 км ититэр ситимин тардыбыттар. Бу таас чоҕунан оттуллар хочуолунайы 4 оператор көрөр-истэр. «Намкоммунтеплоэнерго» Хатастаагы учаастагын старшай маастара Д.А. Жирков салайар, 38 үлэһиттээх. Алгысчыт сиэри-туому тутуһан, аал уоттан ааттаһан, айыылартан алгыс ылан түмүктэбитин кэннэ лиценз быһылынна, хочуолунай оборудованиетын көрүү-истии кэннэ чугас турар 45 миэстэлээх оҕо саадыгар сырыттыбыт. Сьып-сылаас, ып-ыраас, өрөмүөн үлэтэ бүшпүт, онон сотору оҕолор чугдаарыахтара, иити-үөрөтти үлэтэ саҕаланара.

Салгыы киинэммит иттиигэ холбоммут икки мэндизэмнээх сабыс-саҥа дьэиэ тийдибит. Эдэр ыаллар Юшковтар аҕала-Светлан «Намкоммунтепло-

эдэр-эмэн өттө олорор усулуобуйаны быһаарыыга күүскэ ылсыбыттара харааха быраҕыллар. Нэһилиэк баһылыга А.К. Дмитриев Сэргэлээххэ көһөн тахсар дьон дьарыгын, атын да инфраструктураны быһаарыыга элбэх үлэ күөтэрин кэпсиир.

Бу сырыыга толору хааччылыылаах, санузела, благоустройство барыта үлэли турар Гермогеноттар эдэр ыалларга таарыйдыбыт. Куорат ыалын олорор усулуобуйатыттан туох да итэҕэһэ суох, эбиитин олбуордаах, сирдээх-уоттаах, оҕуруот олордорго сөптөөх. Олбуор иһигэр омук массыыната, скутер, дьэиэ тэрилэ олорчу — олорорго-үлэлииргэ бары усулуобуйа баар.

Күн иккис аҕарыгар Буйун учаастагар «Нэһилиэк күнэ» үөрүүлээх тэрээһингэ сырыттыбыт. Төһө да күммүт сөрүүнүн, бөһүөлөктэн тэйиччин иннигэр нэһилиэниэ бачача мустубут. Хорчупока тэриллибит, хаһаайкалар эгин-эгэлгэ барыанналары, оҕуруот аһыттан кэнсиэрбэлэри о.д.а. атылаатылар. Кэлбит ыалдьыттар чачовняны, бэлиэ тааһы көрдүлэр-иһитилэр, ол кэннэ «Нэһилиэк күнэ» аһыллыбытынан Россия уонна Саха республикатын гим-

ригэр «НКТЭ» АО кылаабынай инженерэ Е.А. Тихонов ОДКХ министри Бочуотунай Грамотатынан, II Хомустаах учаастагын оператора Н.В. Чекун-Со эмиз итиники Грамотанан бэлиэтэннилэр. Ол кэннэ улуус культурагын үлэһиттэрэ, олохтоох уусуран самодеятельность кытыылаахтара концерт көрдөрдүлэр.

Нэһилиэги саҥа бөһүөлөккэ — Сэргэлээххэ — көһөрүү уонунан сылларга уһаан-кэнгэн, көһүөхчэ-көспөккө баччаанга диэри кэллэҕэ. Билигин даҕаны аҕа саастаах өттө өтөхтөрүттэн сыҕарыйбакка халаан уута халымырдык ааһарыгар эрэнэллэр быһыылаах. Онон үөһээ бөһүөлөккэ үксэ эдэр-эмэн өттө саҥа оскуоланы, саады батыһан тийэллэр курдук көстөр. Оноуоха кварталнай хочуолунай үлэтин саҕалабыта, итии-тымныы уу эргиччи баара, благоустройство кириэрэ — быһаарыылаах төрүөт буоларын киһи көрө итэҕэйэр. Инньэ гынан бу кварталнай хочуолунай күн бүгүн 3 ыалга ититиэ кирирдэ, бу күннэргэ өссө 25 ыал холбонуоҕа. Оттон былаан быһыытынан Сэргэлээххэ 60-ча ыал итии-тымныы ууга, итити-гэ холбонуохтаахтар.

В. КАСЬЯНОВ

Сагарбат буолуохха сатамат!

СЭЛЛИК ТЭНИЙЭР КУТТАЛЛАННА

Балаҕан ыйын 21 күнүгэр «Нам улууһа» МТ санитарнай-дьяаҕа тарҕанытын утары охсуур комиссиятын мунһаҕар «Нам улуунугар сэллик туруутун бопсууга эпидемиологической балаһыанһа уустугун туһунан» бопсууос көрүлүннэ. Сүрүн иһитиннэриилэри СР Роспотребнадзорун Нам улуунунааҕы ТО начальнига Л.И. Ильина уонна «Намнааҕы ЦРБ» СР ГБУ кылаабынай бырааһа Л.А. Слепцов онордулар. Туһааннаах салайааччылар иһитиннэрбит-тэринэн улууспутугар сэллиги бопсууга балаһыанһабыт бөрүкүтэ суох эбит.

Ол курдук, 2012, 2013 сыллары кытта тэҥнээтэххэ сэллигинэн ыалдьыы 2,7 төгүл улааппыт. Сэллик ыарыытыгар саҥа ыалдьыбыттар аан бастаан биллибиттэрэ сылларынан көрдөххө манньк: 2009 с. — 22, 2010 с. — 10, 2011 с. — 14, 2012 с. — 5, 2013 с. — 5, 2014 с. — 12, о.и. 14 сааһыгар диэри саастаах оҕолор 1 түбэлтэ, 2015 сыл 8 ыйын туругунан 13 түбэлтэ бэлиэтэммит, о.и. 3 оҕо. Улахан кутталы аһаҕас сэлликтээхтэр тарҕаталлар. Бу контингент аһаҕас сылтан сыл аччаабат. Сыстыганнаах ыарыыга (сэллиги) сүннүөнэн хайыыларга сытан тахсыбыттар, атын оройуоннартан уонна Дьокуускай куораттан кэлээччилэр тарҕаталлар эбит.

Саҥа регистрацияламмыт ыарыһахтардан аһаҕас сэлликтээхтэри (бацилланы илдэ сьылдыааччылар) сылларынан аттаран көрөр буолааха: 2009 с. — 13, 2010 с. — 7, 2011 с. — 7, 2012 с. — 5, 2013 с. — 3, 2014 с. — 8 уонна 2015 сыл 8 ыйыгар 5 түбэлтэ. Барыта сэллик бацилланы илдэ сьылдыааччылар (улуус үрдүнэн): 2009 с. — 27, 2010 с. — 18, 2011 с. — 21, 2012 с. — 21, 2013 с. — 17, 2014 с. — 25, 2015 сыл 8 ыйыгар — 29.

Сэллигинэн ыалдыааччылар уопсай аһаҕаннара: 2009 с. — 43, 2010 с. — 29, 2011 с. — 31, 2012 с. — 26, 2013 с. — 24, 2014 с. — 35 уонна 2015 сыл 8 ыйыгар — 39. Бу көрдөрүү кэҕкэ сылларга аччаабат да, эбилибэт, тэн кэриэтэ. Сыл ахсын сэллигинэн ыалдыбыттар өлүүлэрэ 1-2 түбэлтэтэ тахсар. Ол курдук, 2009 сылтан 2011 с. диэри биридии киһи өлбүт буолааһына, 2014 с. 2 киһи, 2015 с. 8 ыйыгар 1 киһи өлбүт.

Сабыылаах тэрилтэлэр үлэһиттэрин уонна олорго сьылдыар оҕолор ортолоруттан сэллигинэн ыалдыы түбэлтэтэ тахса турара дьиксиннэрэр. Ол курдук, 2010 с. оҕо саадын 1 мед. үлэһитэ, 2011 с. орто оскуола учуутала, 2 устудьуон уонна 1 сөһүү комплексин харабыла сэллигинэн ыалдыы-быттарга көстүбүт, 2012 с. — промышленнай тэрилтэ үлэһитэ, 2013 с. — 1 устудьуон, 1 чааһынай тэрилтэ үлэһитэ, 1 атыһыт, 2014 с. — СПО устудьуона, 2015 с. Намна уонна Партизанна 3

оҕо ыарыыга хаптарбыттары биллибит.

Сэллигинэн ыалдыы түгэнэ улуус 10 нэһилиэгэр бэлиэ-тэммит. Ол курдук, Нам сэл. 17 түбэлтэ, Хамаҕаттаҕа — 5, Партизанна — 4, Хатын-Арыыга — 3, Хатырыкка, Үөдэйгэ, Бөтүнгэ 2-лии уонна Искраҕа, Таастаахха, 2 Хомустаахха 1-дии.

Сэллик бациллларнай (сыстыганнаах) көрүгө: Намна 8 түбэлтэ, Хамаҕаттаҕа уонна Партизанна 4-түү, Хатырыкка, Хатын-Арыыга уонна Бөтүнгэ 2-лии, 2 Хомустаахха, Үөдэйгэ, Искраҕа 1-дии.

Иһитиннэрээччилэр тоһоолоон бэлиэтээбиттэринэн сэллигинэн ыалдыы элбээһинин сүрүн төрүөттэринэн буолааллар: — флюорографияны барыттан куотунуу, эбэтэр хойутаан көрдөрүү. Сэллигинэн сүннүөнөн арыгыһыттар, үлэтэ суох муортуор сьылдыааччылар, түптээн бири сиргэ олорбот дьон (БОМЖтар), быстах кэмгэ атын улуустартан, куораттан күүлэйдии, олоро кэлбиттэр ыалдыаллар. Үлэһиттэр дьонно сэллик хамылбытын эрэ кэннэ көрдөрө кэлиилэрэ үгүс. 2015 с. 8 ыйын түмүгүнэн нэһилиэниэ 57,6%-на эрэ флюорографияҕа көрдөрбүт;

— сэллигинэн ыалдыыбыт уонна уорбалаһар дьону эмтиир тэрилтэлэр үчүгэйдик кэтээн көрбөттөрө, эмтээбэттэрэ;

— улууска ыарыһах таһаһын, малын-салын дезинфекциялыыр камера хаһыс да сылын үлэлээбэккэ туура;

— аһаҕас сэлликтээхтэр 75%-нара эрэ сэлликтэн эмтэниилэрэ, бу ыарыылаа эһкэ сүгүн бэриммэт буолбут туругар сьылдыар ыарыһахтар уһунук эмтэнэ сьылдыар кэмнэригэр медицинскэй, санитарнай ирдэбиллэри тутуспаттара. Манньк ыарахан турукка тийибит ыарыһахтар 3 сылтан ордук кэмгэ эмтэһин курсун толору бардахтарына эрэ үтүөрэллэр. Бу кэмгэ тулалыыр дьонно харыстыыр туһуттан чэнчистик тутта-хапта, көрүнэ-истинэ сьылдыахтаахтар;

— сэлликкэ хам ылларбыттары хойутаан билии уонна диагностарын сөптөөхтүк быһаарыы ситиһилибэтэ;

— ыарыһахтар олорор усулуобуйалара ыарахана, санитарнай-гигиеническэй нуормаларга эппиэттээбэтэ у.д.а.

Комиссия, иһитиннэриилэри истэн уонна дьүүллэһэн баран, улууска сэлликкэ санитарнай-противоэпидемиологической балаһыанһа уустук диэн түмүгү онордо уонна нэһиликтэргэ дьаһалталарыгар, тустаах тэрилтэлэргэ (ЦРБ, ветуправление, үөрэх управлениета, Роспотребнадзор, ИДьУО, телевидение уонна хаһыат) сэллиги утары ытыр үлэни күүһүрдэллэригэр туһаайлыыбыт быһаарыыны ылыһна.

И. ИВАНОВ

ААСПЫТТАН АХТЫЫ

Мин ийэм Охлопкава Анна Николаевна 1920 сыллаахха Салбан нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Сэрии ыар сылларын этинэн-хаанынан билбитэ, үлэ бөбүтүн үлэлээбитэ, ону туоһулуур «Участнику трудового фронта в годы Великой Отечественной войны 1941-1945 гг.» диэн СР Президенин М. Николаев Грамотата. «За доблестный труд в Великой Отече-

ственной войне 1941-1945 гг.» (6.06.1945 г.), «Ветеран труда» (2.04.1976 г.) диэн мэтээллэринэн, ону таһынан «50 лет Победе в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.» диэн юбилейнай мэтээлинэн, Кыайыны 50 сылыгар «Ветеран тыла» диэн түөскэ иилинэр өйдөбүннүк бэлиэнэн наараадаламмыта.

Ол курдук, үс бииргэ төрөөбүт

убайдара 1941 с. Салбан нэһилиэгиттэн сэриигэ барбытара. Улахан убайа Прокопий Николаевич 1941-1945 сс. диэри сэриилэспит, тыыннаах эргиллэн кэлбитэ. Кини түөһүн I, II, III ст. уордьаннар, элбэх мэтээллэр (бойобуой, үлэ) киэргэтэллэрэ. Нам оройуонун бочуоттаах гражданина. Иккис убайа Павел Николаевич 1943 с. Сталинградты босхолуур иһин кыргыһыга олунньу 22 күнүгэр өлбүтэ. Кыра убайа Иван Николаевич 1942 с. кулун тутар 12 күнүгэр Суханичи куораты босхолуур иһин кыргыһыга, улаханник бааһыран уонна контузия ылан, уһундук эмтэнэн баран, дойдутугар инбэлиит буолан эргиллибитэ. Аҕа дойду сэриитин I ст., Албан Аат III ст. уордьаннарынан, элбэх бойобуой, үлэ мэтээллэрин кавалердара, сэрии II группалаах инбэлиитэ, Нам оройуонун бочуоттаах гражданина.

Ахтыһы суруйда АММОСОВА Александра Дмитриевна, Анна Николаевна кыра кыһа

Оччотооһу эдэркээн кыргыттар билигин Ытык-мааны ийэлэр, эбэлэр Оччотооһу эдэркээн уолаттар билигин Тус бааччы аҕалар, эһэлэр Эһиги баар буолангыт бүгүнгү халлаамыт нуурал. **(«Сахам кырдыаҕастара» Иван Мигалкин)**

Улуу Кыайыны 70 сылын көрсөөрү бары олус кэтэһэбит, сүпсүгүрөбүт. Хайаан да суох, баар дьоммутун ахтан аһар биһиги изэспит.

Билигин мин Бөтүгмэр сэрии ветерана суох, 4 тыл ветерана баар. Винокурова Парасковья Ивановна, Макаров Василий Никитич ветеран учууталлар, Кришопкин Григорий Тимофеевич кырдыаҕас суоппар,

фронга аһы таһыга Көбөкөнтөн сылдыбыт. Эр да дьон толлор ыарахан үлэлэрэ буоллаҕа. Кыһыҥгы тымныыга ат көлөнү көрүү диэн улахан ыарахан үлэ буоллаҕа. Ол сылдьан сыарҕа алдьаныта, таҥас-сап чарааһа... Мария Николаевна кырачаан кыыс алааска сайынын оҕунан отчуттарга астарын, бочукаҕа тар илдэрэ үһү. Сайын оҕуна куйааһырҕаан сүүрэн, биһи тарын тоҕон кэбиһэрэ үһү, ол саҕанааҕы алаас суола диэн алдархайдаах суол буоллаҕа. Кырачаан кыыс аһа тохтубуттан ыгыты ололорун санаатахха киһи хараастар. Үлэлээн, ас кэлиэ диэн кэтэһэ сылдьар дьонго эмиэ иэдээн буоллаҕа. Уоннааҕы эдьийдэрбит ыанньыксытынан, ол быһыыгар кыһыҥгы оту-маһы бэлэмнээһингэ үлэлээтэхтэрэ. Ол саҕанааҕы ыанньыксыт-

ДОЙДУМ ДЬОНО БАРАХСАТТАР

Суздадова Степанида тыа хаһаайыстыбатын ветерана. Кинилэртэн сизтэрэн, бу хаартыскаҕа баар тыыл ветераннарын ахтан ааһаахпын баҕардым.

Унаттан 1-кы эрээккэ ололорлор: Пелагея Алексеевна Канаева, Варвара Кононовна Куличкина, Мария Николаевна Кириллина, Фекла Иннокентьевна Оконешникова, Варвара Егоровна Необутова, Софья Николаевна Сивцева, Мария Егоровна Боброс, Василий Васильевич Парников, 3-с эрээккэ угаттан Иннокентий Алексеевич Сивцев, Дмитрий Афанасьевич Сивцев, Егор Тарасович Винокуров, Степан Николаевич Лукин.

Дойдум дьоно барахсаттар аанньал курдуктар. Курдук үөрэ-көтө кэпсэтэн, сүбэлээн-амалаан, үөрэххэ-үлэҕэ куруук таһаарылыах буоларга үөрэтэллэрэ бу баар курдук. Кинилэрдийн биир дэриэбинэҕэ олон, алтыһан ааспыһынан киэн туттабын. Кинилэр баар буоланнар дьоллоох олоххо олодохпут.

Кыһалҕалаах үйэҕэ төрөөбүт буоланнар, аас-туор, аччык олоҕу көрсөннөр, сэрии ыар сылларын, үлэ күүстээбин оҕо-эдэр санныларыгар көрүстэхтэрэ.

... Оччолорго оҕо уйан өйбүтүгэр Тыылан-хабыллан кирибитэ Тыыл диэн тыыс тыл Ол кэмтэн мин билэбин бигэтик Тыыл диэн Син биир илин кирбии, Син биир фронт буоларын... **(Н. Рыкунов)**

Күнү көрсө, күнү киллэрэ үлэлээн кинилэр Улуу Кыайыны уансыбыттар. Барҕа махтал кинилэргэ — тыыл ветераннарыгар!

Оо, санаан ааһааһын — ол суостаах сэрии сылларын. Бу көстөр дьоннор сэрии кэмигэр 12-13-тээхтэрэ, арыый саастаахтара 20-лээхтэрэ. Ол кэмнэргэ Степанида Степановна, Пелагея Алексеевна, Варвара Кононовна, Варвара Егоровна таһааҕа таһытыгар Салбагтан Намынан, Затонунан атынан сылдыллар. Варвара Егоровна 1942 с. Ааллаах Уүнтэн Охотской перевозка

тар ынахтарын күнгэ түөртэ ыыллара. Ол быһыыгар фронга, ыраах үлэҕэ барааччыларга таҥас-сап тигэн бэлэмнээһинэ улахан үлэни эрийэр.

Василий Васильевич үлэ фронугар барар, ол эрэн ыалдьан төннөн кэлэр уонна дойдутугар тугу кыайарынан үлэлиир.

Иннокентий Алексеевич 15-16-лаах уол 1945 с. Май алааһыгар 100 сылыгы көрөн кыстаабыт, «дьолго куобах баар буолан онон тыыннаах хаалбытым» диэрэ. Дьэ, ыарахан үлэ буоллаҕа. Атын уолаттар оскуола кэнниттэн тугу кыайалларынан үлэлээн сырыттахтара.

Фекла Иннокентьевна дояркалыы сырыттаһына сэбиэт председателэ сэриигэ барар, онон кини депутат буолан сэбиэт председателинэн үлэли хаалар. Үлэ саамай ыарахан кэмэ онно буоллаҕа.

1945 с. ыам ыйыгар сэрии бүппүтүн туһунан үксүлэрэ үлэли сылдьан истибиттэр. Уолаттар ыһыга сылдьар кэмнэрэ, ыанньыксыттар хотонноругар сылдыбыттар. Дьону кулуупка муньан митинг оҥорбуттар. Киэһэ бары ас-үөл буһарынаннар мустан чэйдээбиттэрэ үһү.

Дьэ, онтон ыла дойдуну чөлүгэр түһэриигэ улахан күүстээх үлэ саҕаланнаҕа.

Мин ол саҕанааҕы дьону геройдар курдук саныыбын, геройдарга тэннибин.

1947 с. Кыайыны күнүнэн кинилэр Сталин төбөлөөх мэтээли үксүлэрэ ылыттар. Онон өссө күүскэ дойдуну чөлүгэр түһэриигэ үлэлээн дьоллоох олоххо олодохпут.

... Уруйдаан олоҕу оҥорсубут геройдары Айхаллаан кырдыаҕас ийэни-аҕаны, Чистээн кырдыаҕас чийинэй дьоммутун Олохпут туһугар күүстэрин биэртэр.

(«Ытыктаан ветеран дьоммутун», Х.Д. Макарова) Ахтыһы онордо Бөтүг Ытык кинитэ, СР үөрэҕириттин туйгуна, Учууталлар учууталлара Д.К. ПРЯДЕЗНИКОВА

ИККИ ДЬОРУОЙУ КЫТТА АПТЫСПЫТ ЭБИТ

1 Хомустаах Кыһыл-Сыыртан 4 км тэйиччи сытар Арыы Тиит ааттаах сиргэ төрүт олохтоох Күрбэлэр дьон кырдыаҕас эмээхсиннээх оҕонньор ололорбуттара. Кинилэр үс уоллаах этилэр: Хабырыс, Никиитэ, Арамаан. Бу уолаттар Аҕа дойду сэриитигэр биир дьыэттэн үһүн аармыйаҕа угуу-субуу барбыттара. Улахан уоллара 1941 с. Попов Гаврил Петрович маннайгы хомуурга күһүн барбыта. Хабырыс аармыйаҕа барыан иннинэ «Үүнэр салаа» колхозка суотчутунан үлэлээбитэ. Бырааттара Попов Роман Петрович, Попов Никита Петрович колхозка араас үлэҕэ үлэлиилэрэ. 1941-42 сс. фронтта баран аттары айааһы-сыһыта сылдылларын көрөөччүбүн.

Биһиги эһэбит Маҕаачык эмиэ үс уоллаах этэ: улахан Илья, орто уол Уйбаан, кыра уол Сэмэн. Поповтары кытта чугас ыаллы ололор этибит. Сайын өрүс арытыгар биһиги дьоммутун кытта бииргэ кыттыһан оттуур этилэр, үөрэн-көтөн кэлээччилэр.

1941 с. сэриигэ да барыларыгар Попов Гаврил, мин абаҕаларбын кытта бииргэ бастаах хомуурга барбыттар. Попов Роман уонна Никита 1942 с. күһүнүгэр иккиэн бииргэ борохуотунан Граф Визергиттэн фронтта барар 400-кэ аттары кытары айаннабыттар этэ. Гаврил Петрович бырааттарын кытта сибээһэ 1942 с. быстыбыт. Бастаан фронтта иккиэн били сыһыппыт аттары кытта бэрт өр айаннаан, сорох ырыган аттара араа өлөн, тийиэхтээх сирдэригэр тийэн, иккиэн кавалерия чааһыгар ананан, икки аҕы чааска араардылар диэн суруйбуттарын эрэ билэр эбит. Попов Гаврил 1945 с. аармыйаттан эргиллэн кэлбитэ. Биир сайыны үгүө күн биһиги дьыэбитигэр уһун уңуохтаах старшай лейтенант званиелаах киһи баар буола түспүтэ. Киэрээт дьонун ыйыталаспыттар ис хостон абаҕаларым тахсаннар соһуйуу, үөрүү бөҕө, икки өттүтүн куустулар, харахтарыттан уу-хаар бычыгырастылар, мин көрөрбөр өр баҕайы куустуһан турдулар, мин эмиэ чуут ыгысы сыстым. Эр дьоннор ахтылланарын, долгуйууларын онно биирдэ көрбүтүм, ону билигин да өйдүү-саныы сылдыабын. Үөрүү түгэнэ өр буолбатаҕа, ийэлээх аҕата суох буолбуттарын истэн, хараастыһан солбуллубута. Бырааттарын сураспыттар ким да чуолкайын билбэт буолан, биир мунчаары буолла. Сарсыһыгар сэбиэттэн быраата Роман 1943 с., онтон Никита 1942 с. өлбүттэрин туһунан истэн, ол ыар сурахтан оҕонньордоох эмээхсин угуу-субуу өлбүттэрин истэн, улаханник хараастан кирибитэ. Кырдыга да биэс бэйэлэриттэн чорон соҕотоһун туран хааллаҕа. Ол күн киэһэ чэйди олон фронтта хайдах сылдыбыттарын туһунан ахтыһы буолла. Гаврил Петрович сэриигэ сылдыбытын туһунан сөһөнүттэн маннайгы өйдөн хаалбыһын: кини разведчиктар взводтарын командира эбит, немецтери булганан билиэн тутан аҕалаллар эбит. 1943 с. Днепр таһыгар сэриигэ контузияланан госпиталга сытан Герой Поповтуун бииргэ түбэспит. Федор Кузьмич илиитин арааньатынан сыппыт. Гаврил, урут биир да саханы көрсө илик буолан, үөрдүм да этэ, дуоһуна кэпсэппипит диэбитэ. Абаҕабар Уйбаанга хаартыскатын бэлэхтээбитэ. Оннук хаартысканы Багдарыын Сүлбэ «Кыымга» таһаартаран бу Герой Попову кытта түспүт киһини билэр дьон миэхэ суруйун диэбитэ. Онуоха мин суруйбуппар Багдарыын Сүлбэ махтанан эпизиттээбитэ. Аны Попов Гаврил иккис геройа Миронов Алексей Афанасьевичтын түспүт хаартыскаларын «Навечно в памяти народной. Якутия в годы ВОВ 1941-45 гг.» кинигэттэн булан ыллым. Бу Миронов туһунан кэпсээбит булуохтаах, түүнү быһа кэпсэппиттэрэ, онуоха мин уум кэлэн утуган хаалыт булуохтаахпын, сарсыһа 5 чааска туран 7 км ыраах Партизан оскуолатыгар үөрэн барарым. Гаврил сарсыһыгар Дьокуюскайга үлэ көрдөһө барбыт этэ. Онтон биир өрөбүл күн тийэн кэлбитэ, «милиция үлэтигэр киридим» диэн. Хас да ый үлэлээн баран, өрөбүлүгэр таһа сылдыбыта кэргэн ыллым диэн. Үлэтин туһунан кэпсээбитэ - куоракка «хара мааскалар» бааллар эбит диэн. Милицияҕа суһал оперативнай группалар тэриллибиттэрэ. Хара мааскалар түүнүн ыаллар ааннарыгар куоска санатынан нааһааһынан арытараллар эбит. Гаврил Петрович бөдөн-садан Десяткин Гаврил группатыгар түбэспит, үлэлэрэ түүннэри-күнүстэри, тохтоло суох сылдыбыттар, сорохторун туһуттар, атыттар массыһынанан Иркутскай хайысхатынан куоппуттара дьон кэпсээбитэ. Онтон 1953 с. педучилищеҕа үөрэнэ сылдьан, куоракка көрсүһө түһэн, үлэлиир хонтуоратын көрдөрбүтэ, дьыэтигэр ынгыран сырытыннарбыта. Киним майор буолбут, старшай силиэдэбэтэлинэн үлэлиир эбит, бу үлэтинэн пенсияҕа тахсыар диэри үлэлээбит этэ. Кэлин 1960 с. Петр Алексеев уулуссатыгар көрсүһө түспүтүм. Онуоха кини: «Хатын Үрэх» даачыгар сайылырга кыра дьыэ туттаары сылдыабын», - диэбитэ, ол бүтэһик көрсүһүүбүт этэ. Мин үөрэхпин бүтэрэн Верхоянскайга ананан учууталлыы барбытым. Верхоянскайга 35 сыл учууталлаабытым. 1 Хомустаах дойдубар 10 сыл үлэлээн кэллим. Попов Гаврил үлэлээбит МВД-тын музейдарыгар геройдары кытта түспүт хаартыскалара баара буолуо, онно эрэ эрэнэбин.

С.С. КОЛЕСОВ, үлэ, тыыл ветерана, 1 Хомустаах

Спорт – тулуур, спорт – дьулуур

БЭРГЭН ЫТААЧЧЫЛАР КҮРЭХТЭРИГЭР

Балаҕан ыйын 12-13 кк. Дьокуускай куорат төрүтэммитэ 383 сылыгар аналлаах, улахан спортивнай тэрээһиннэр буолан аастылар. Олоргон биридэстэрэ тэриэлкэни ытыгыга (спортинг). Намтан 6 киһи кытынна, олортон 3 чемпион, 2 боруонса мэтээллээх кэллилэр. «В» категорияга - Кузьмин Альберт – 1 м. Бэтэрээннэргэ Прогопопов Иван – 1 м. Дьахталларга Бушмагина Марина – 1 м., Охлопкова Дарья – 3 м. Юниордарга Новгородов Артем – 3 м. Хамаанданы улуустаагы спортинг федерациятын толорооччу директора Яковлев Иван Васильевич илдэ сырытта.

Балаҕан ыйын 10-13 кк. Дьокуускайга «Анаабыр алмаастара» ААО бириинигэр буулдьанан ытыгыга Бүтүн Россиятаагы күрэхтэһии буолан ааста. Бу күрэхтэһиигэ барыта 20 хамаанда, 167 спортсмен кытынна, олортон 2-тэ РФ үтүөлээх маастара, 5 –норуоттар икки ардыларынаагы кылаастаах маастардар, 28 РФ

спордун маастардара уонна 35-спорт маастарыгар кандидат. Көрөргүт курдук, улахан таһымнаах, эппиэтинэстээх күрэхтэһии. Нам улууһун хамаандата ситэтэ суох састаабынан киирэн, 20 хамаандаттан 6-с миэстэ буолла. Өскөтүн толору састаабынан киирбиттэрэ буоллар, 3-4 иһигэр хапсыа этэ. Намтан 6 спортсмен кытынна, олортон бириэстээх миэстэлэргэ табыстылар: Эверстов Владимир – 1 м., Сокольников Валентина – «Белка ПС» - эрчиллигэр ветераннар ортолоругар 3 миэстэни ылла. Атыттар финалга киирэн баран 6-7 миэстэлэри ылаттаатылар. Холобура, Семенова Альбина- пневматическай бинтиэкээн ытыгыга 7 м., Новгородова Римма- пневматическай бистилиэтинэн ытыгыга 7 м., оскуола Өбото Лутинов Игорь (Х-АСОШ) улахан дыон ортоугар пневматическай бинтиэкээнэн ытыгыга 6 миэстэ буолу- талаатылар.

И УВАРОВСКАЯ

ЧЭБДИГИРДЭР СҮҮРҮҮГЭ

2004 сылтан балаҕан ыйын 18 күнүгэр дойдун үрдүнэн «Нациялар кросстара» бэлиэтэнэр. Бу күнтэн саҕалаан балаҕан ыйын 20 күнүгэр диэри Россия олохтоохторо чэбдигирдэр сүүрүүгэ уонна хаамыга тахсаллар. Республикабытыгар бу тэрээһин үгэскэ кубулуйан, олохтоохтор улахан тэрээһингэ көхтөөхтүк кытталлар. Хас биридди куорат, бөһүөлэк болуоссаттарыгар, киин уулуссаларыгар эдэригэр-эмэнигэр тутулуга суох дыон-сэргэ тобуоруна мустан аһар. Кыра саастаах оҕолортон саҕалаан, улахан дыонго, бэтэрээннэргэ тийэ араас дистанцияларга күрэс былдыһааллар. Төһө да тымныы, быллыттаах күн-дьыл турдар, быйылгы тэрээһин олус көхтөөхтүк, өрө көтөбүллүүлээхтик ааспытын тэрийээччилэр бэлиэтиллэр. Холобура, Дьокуускайга 10 тыһ. тахса киһи чэбди-

гирдэр сүүрүүгэ кыттыбыт. Нам улууһугар «Нациялар кросстара – 2015» бириддиэлээн нэһиликтэргэ буолан ааспыт. Ол курдук, Үөдэй, Николаевский, Таастаах, Аппааны, Бөтүг у.о.д. нэһиликтэр олохтоохторо чөл туруктаах буолуу күнүн, чэбдигирдэр хаамынан-сүүрүүнэн бэлиэтээбиттэр. Холобура, Аппааныга балаҕан ыйын 22 күнүгэр 150-ча киһи тахсан сүүрбүт. Тэрээһини нэһилиэк спортивнай инструктора В.Н. Максимов, ыччат политикагыгар специалист М.В. Нестеров, физрук А.Ф. Тохтобин иилээн-саҕалаан ыһыттылар. Улуус киин Ленскэй нэһилиэгэр кэлэр оптуорунньукка, ол эбэтэр балаҕан ыйын 29 күнүгэр, чэбдигирдэр сүүрүү уонна хаамы күнэ тэриллэрэ былаананар.

Л. НОГОВИЦЫНА

Кэрэ эйгэтигэр

Балаҕан ыйын 20 күнүгэр «Энсиэли оһуохайа» түмсүү салайааччыта Евсеева Татьяна Ивановна ыгырыгытынан Туймаада хочотуттан - Дьокуускай куораттан - биһиэхэ, Энсиэли хочотугар, Нам сэлиэньэтигэр, Олонхо дьэтигэр, «Долгунча» этно-фольклорнай ансамбль кыттыылаахтара кэлэн кэрэ кэпсээннэрин, ылбаҕай ырыаларын бэлэхтээн, биһигини сэргэхситэн бардылар.

Ыалдьыттары таһырдыа сэргэлэрдээх анал сиргэ сахалыы сиринэн алгысчыт Алексеев Семен Петрович, аал уоту оттон, ас үрдүн күндүлээн, аал уот иччититтэн көрдөһөн, тойук туйоһун, алгыстаан көрүстэ.

ЫАЛДЬЫТТАРЫБЫТ «ДОЛГУНЧАЛАР»

Ыалдьыттар эмиэ аал уоту бэйэлэрэ астаан аҕалыт арылылаах саламааттарынан, алаадыларынан күндүлээтилэр, бэйэлэрин тылларынан аал уот иччитин албаан, көрдөһөн арчыланнылар. Татьяна Ивановна ыалдьыттары толору астаах, ити чэйдээх сандалыга, сылаас дьизэҕэ ыгырда. Остуолу культура үлэтин ветерана, түмсүү уус-уран салайааччыта Олесова Александра Иннокентьевна салайда, хас да ырыаны ыллаата. Олохтоохтор ыалдьыттар хардарыта бэйэ-бэйэлэрин билистилэр, эбэрдэлэстилэр, санааларын атастастылар, ирэ-хоро кэпсэтилэр. Сынныалаанга үөһэ этээскэ «Тэриэс» үөрэнээччитэ, алгысчыт Лукина Светлана Николаевна балаҕан ыйынаагы доруобуйаны, дьэни-уоту, кэнчээри ыччаттары бөһөгөтөр сиэри-туому онордо, барыбытын алгыстаата.

Салгыы «Долгунча» э/ф ансамбль са-

лайаччыта Зинаида Платоновна Никулина ансамбль үлэтин, олоһун, ситиһиилэрин туһунан ситиһии кэпсээтэ. Ансамблы 2007 с. кулун тутар ыйга хотугу улуустартан көһөн кэлбит дыону түмөн, бэйэтэ учуутал идэлээх Дмитриева Светлана Георгиевна тэрийбит. Ол сыл сэттинньиттэн Зинаида Платоновна салайар. Ансамблыга уон иккиэлэр. Бэйэлэрин төрүт эбэнкилии тылларын, культураларын, ырыаларын-тойуктары, хэдьээлэрин кизгэ эйгэбэ, дыон сэнгээригитигэр таһаарыы, билиһиннэри, ыччаттарыгар өбүгэ кутун ингэри — кинилэр сүрүн сыаллара-соруктара.

Биһиэхэ «Һэдьэ» хас да көрүнгүн көрдөрдүлэр, ыллаатылар, хэдьээлээтилэр. Ордук 76 саастаах Гоголева Мария Егоровна кэрэ куолаһа биһигини сөхтөрдө, кини

ыллыбырын истэ олорон «талаан кырдыбат эбит» диэн санааҕа кэлэбин, ырыа алыбыгар уйдарабын. Бүтэһикпитигэр бары бииргэ хэдьээлээбит, оһуохайдаабыт. Саха сирин үтүөлээх оһуохай этээччитэ — Дархан этээччи Хорунов Валентин Васильевич оһуохай таһаарытын ыалдьыттарыбыт олус сэргээтилэр, астыннылар, махтаннылар.

Түмүкпэр «Долгунча» э/ф ансамбль кыттааччыларыгар, биһиэхэ, кэлэн ыалдьыттаабыттарыгар бары махталбытын тиэрдэбит, тус олохторугар, үлэлэригэр ситиһиилэри баҕарабыт. Ситиһиилэрэ чингэтин, үөрүүлэрэ үксээтин, кэнчээрилэрэ кэхтибэтин, доруобай буоллуннар диэн алгыспытын тиэрдэбит.

*Мария БАСТИНОВА,
Саха сирин оһуохайга үтүөлээх кынатчыта, үлэ ветерана*

Кэпсээнтэн кэпсээн

ДЬАБАРААСКЫ ХОРТУОППУЙУ ХАҔАР...

(Дьингээх)

Аспаал суолга дьабара киирэн биэрэри гынарыттан, уруктуттан куттанабын, аһынабын. Дьабарааскылары кытта эйэлээх этим, сана дьизэбэр 3 дьабара муоста аныгар, хорооноругар кыстаан, саас тахсыбыттар. Дьукаахтаһан турарбыт. Былырынынгыттан дьабаралар, өстөөхтөрүм буоллулар. Хортуоппуйум бааһынаҕын хаһан, хортуоппуйун ороон силлэр быһыылаах, ханна эрэ таһаллар. Урут күтэр онук этэ. Ол күтэрбит эһиннэ быһыылаах, бастаан күтэргэ балыйа сылдыбытым. Дьабаралары араастаан үүрсэн көрдүбүт да барбаттар, элбэхтэргэ да бэрт. Химическай сэрини биллэриэхпин, аны, бэйэм атарабыыс буолдум, сүөһү да түбөһүө. Дьабаралар наһаалаатылар. Хортуоппуйбун тэнгэ хостоһон сиэн эрбим. Балаҕан ыйын 10-гар тиэрдибэтэ буолуо. Атын нэһиликтэргэ хайдаҕа буолла?

Урут дьабарааскы хортуоппуйу сириин, хаһарыны истибэт эчим. Аттыбытыгар, чугас ыаллара суох буолан, көрүлээтэ быһыылаах. Дьукаахтаһар, аны бааһынабын хаһар, сири. Саанан ытыахпын элбэх ботуруон наада, көнүллэммэтэ да буолуо. Ким эмэ билэр дьон, дьабарааскыны дьэиз таһыттан үүрэр албаһы?

Урут күтэр наһаалыыр этэ. Хапкаанынан бултаһар буоларбыт. Хапкаанга атабыттан хаптаран баран, охсулары, түһээри куттуур этэ. Күтэр тириитин харчыга тутар этилэр. Дьабара, күтэр сири хаһар, хороонноһор кыыллар. Арай, булчут куоска кыайар, үүрэр дириллэр, булчут куосканы көрдүөххэ наада. Ыт дьабарааскыны сибэбэт даһаны, бултаспат даһаны дириллэр. Чэ, аны эһиил дьабарааскылары кытта уопсай тылы булуохха, кэпсэтиэххэ наада.

КУОБАХ ЭТЭ АБЫРЫЫРА

Сэбиэскэй былаас саҕана күһүн эккэ наадыйыы улаатара. Сайынны күүстээх үлэ кэмигэр эт кэнсиэрбэтинэн аһаабыт үлэ дыонугар сибиэһэй эт наада этэ. Оччолорго куобагы бултаһыан балаҕан ыйын бүтүүтэ эбэтэр алтынны ый саһагыгар көнүллэнэр. Ол иннинэ куобагы өлөрөн сизитин да «браконьер» аатыран ыстараап, саа-сэп былдыанара, быһата сууттанабын. Баччаларга алаастарга, сайылык тыаларыгар туһахтаан, күрэтэн куобахтаан, сибиэһэй куобах этэ минньигэс да буоллаҕа. Кистээн силлэрэ, оҕолору сэрэтии буолара, куобах этэ сиэтибит диэмэн дэнэр. Күһүн маһаһын чааһынай ыалтан квотанан сүөһү этин тутан, биир киһиэхэ 1 киилэ нуормалаан атыһылаан абырыыллара, ол да бирийдээһи нуорма этэ. Маһаһынын ол күнү быһа уһун уочарат, сибиэһэй эти сиэри үөрбүт дыон дыор кизһэлэрин өйдүллэрэ буолуо. 1 киилэ эт сыаната оччотооһу сыананан 2 солк. этэ. Идэһэ сүөһүлэрин өлөрүөхтэригэр диэри куобахтаан, балыктаан олоһон, онтон идэһэ бириэмэтэ кэлэн «Күһүгүнү киһи күлбүтүнэн» өс хоһооно үөскээтэҕэ. Оччолорго сибииньэни ыаллар элбэҕи иитлэлэрэ, онно эбэтэр куобахтаан, балыктаан, маас көтөрүн эбинэн, идэһэ сүөһүлэрин этинэн быр бааччытык олоһоллоро. Билигин куобах суоҕа улаханник оҕуста. Сүөһү этэ 1 киилэтэ 400-450 солк. Акыйаан унгуоруттан куурусса буута, кытай аһа «Доширак», уу булкаастаах кэнсиэрбэ сибиэһэй аһаан олорбут саха киһитигэр доруобуйатыгар охсуулааҕа биллэр. Сүөһүттэн мэхэйдэтэн күүлэйдээбэт аатырдыбыт, «Доширагы»

сии-сии оонньуу көрүөхпүт диэччи элбээтэ. Холкуос, сопхуос саҕана «Сүөһүтэ иитин» диэн анал ходуһа биэрбэт кэмниригэр, дыон сүөһүнү кэтэх хаһаайыстыба диэн ааттаан, иитэ сатыыллара. Билигин судаарыстыба анал ходуһа сириин биэрэр, кытаатан сүөһүтэ иитин диир кэмниригэр кэтэх тардыстан кэбистибит.

Сэбиэскэй кэмгэ ыалга 1 ынаҕы, 1 борооскуну, 1 тыһаҕаһы көнүллүүллэрэ. Хотону бэрэбиэркэли да сылдыбыт кэмнэр баар этэ. Өтөбү, дулдаах сири оттообут буоллаххына, 50%-н тутан ыаллара, эдэрэ- кырдыаһа аахсыллыбат этэ. Чэ, ити ааспыт олохтук буоллаҕа... Онтон билигин интернет, ватсап, ханна баһарар тийэр «горячый» телефон босхо, кыһыһааххына В.В. Путинна да звоннаа, даһата көнүл курдук. Дьэ, ол иһин чугас дьаһалталар дьаһаллара өлбөөрөн кестөр, сууһут-сокуоммут кумааһыга эр суруллар, дьайыан иһин мэкчиргэ төбөгүнү лэжээринири. Ас-танас сыаната куоталаспыт курдук үрдүү, электроуот, таас тонон өлүөхтэрин баһарбатахтарына төлүөхтэрэ диир санаалаахтар, ол аайы боростуой нуруот биэнсийэтэ үрдээбэт, ачык дыонго эрэннэрэн кэпсиир чэпчэки буоллаҕа. Урдүкү тойоттор биир ыйдаагы хамнастарынан тыа ыалыгар икки дьэни туттарыахха септөөх харчыны ыаллар, өссө мыналар дириллэр. Дьэ, итинник аһары тэнгэ суох олоххо тийдибит. Аһары сайдан иһэр буоламыт, өйдөспөт буолан иһэбит, «кус-хаас» тойуга элбэбэ бэрт.

*К. ЕРЕМЕЕВ-ТИЛИН,
Кыһыл-Сыыр с.*

Улуустааҕы «Отуу уота» литературнай түмсүүнү сэргэ, оскуола үөрэнээччилэрин, устудьуон - аймак ортотугар поэзияны, литератураны интэриэһиргиир айар бөлөхтөр аҕыһа суохтар. Холобура, И.Е. Винокуров аатынан Намнааҕы педколледжка «Бллык» литературнай куруһуок, 2005 сыллаахтан тэриллэн, үлэлиир. Куруһуок бастакы тэрийээччилэринэн Прасковья Дмитриевна Байанаева, Гаврильев Владимир Дмитриевич буолаллар. Куруһуок сүрүн сыаларуга: хоһоону сөбүлүүр, дорҕоонноохтук ааҕарга, айарга холонор эдэр дьону өйөөһүн, ону ситиһэр инниттэн араас хабааннаах үлэлэри ыытыгы. 2006 сыллаахха «Истин иэйим сипсиэрэ» диэн куруһуок оҕолорун маннайгы хомуурунньуга тахсыбыта. Бу сыл Хадаров Михаил улууска ытыллыбыт хоһоон ааҕаччылар күрэхтэригэр маннайгы миэстэни ылбыта, улуустааҕы фестивалга лауреат үрдүк аатын сүкпүтэ. Оҕолор хоһоонноро олохтоох «Энсиэли» хаһыакка бэчээттэнэллэр. 2008 с. «Үүнүү-сайды суолунан» диэн Чиряевская ааҕылар матырыйалларын, иккис түһүмэх быһыытынан, куруһуок оҕолорун сана хоһоонноро бэчээттэммиттэрэ. Оҕолор сылын ахсын ытыллар фестивальной концерттарга кыттан хоһоон ааҕаллар. Маны таһынан куруһуок иһинэн араас дьарыктар, конкурстар, биллиилээх суруйааччылардыын, айар куттаах дьоннуун көрсүһүүлэр ытыллылар. Таллан Бүрэ, Николай Рыкунов, Егор Неймохов, Наталья Харлампьева, Семен Руфов үбүлүөйдөөх дааталарын бэлиэтэбиттэрэ. Көрсүһүлэргэ олохтоох автордар Макар Жирков, Андрей Кобяков, Юрий Потапов-Саргын, Иван Бубякин-Чөгөчөк, Александр Дунаев, Виктор Баишев, Андрей Замятин, литературнай критик Николай Рыкунов у.д.а. кыттыбыттар. Маны таһынан Дьоккуускайга олоор суруйааччылары ыгыран көрсүһүүлэр тэриллэллэр.

ЛИТЕРАТУРА ЭДЭР МӨССҮӨНӨ

СИБЭККИ КЫЫС

Кэрэ кыыс сибэки кэриэтэ,
Сэрэтэн эшпэккэ иэйинбэр кэлбитинг.
Сэмэй кыыс кэрэчээн бэйэтэ,
Сэрэнэн билбэккэ сүрэхпэр киирбитинг.
Сибэки кыыс иэйинбэр кэлбиккэр,
Таптаалым тылларын аныбын барытын.
Сибэки кыыс сүрэхпэр киирбиккэр,
Аттыбар бааргыттан астына саныбын
Нарын кыыс сибэки буолангың,
Аттыбар кэлэнгин мичээрдээн ылбытың.
Килбик кыыс дьолунан туолангың,
Астына санаангың алтыһан барбытың.
Сүктэр кыыс сибэки курдуккун,
Утары турангың дууһабын долгуттунг.
Сэргэх кыыс алыһтаах буолбуккун,
Тапталбын таайангың сүрэхпин уоскуттунг.
**Павел ГЕРАСИМОВ,
ПО 13**

КҮН ЧАҒЫЛА

Күн чараас чаҕыла
Күүлэбэр күүшүгүтэ
Күн сырдык күлүмэ
Мин хоспун сырдатта.
Күн уота угуттуур
Үс сайын устата
Күөх быйаң уруйдуур
Уостубат уйгунан!
Чаҕыл күн тахсарын
Мин сэмээр күүтэбин
Саһарҕа симэнэр кэрэтин
Олуһун таптыбын!
**Алена МОХНА ЧЕВСКАЯ-
КҮННЭЙЭЭНЭ,
ИЗО 13 Б**

Хамаҕатта саха-француз лицейэ «Репортер» диэн түмсүүлээх. Түмсүүнү аан бастаан 2004 сыллаахха нуучча тылын уонна литературатын учуутала Мария Григорьевна Винокурова оҕо айар, суруйар дьобурун сайыннарар сыаллаах тэрийээн үлэлэспитэ. Билигин түмсүүнү саха тылын уонна литературатын учуутала А.Н. Шелковникова салайар. Айар түмсүү оҕолоро оскуола олоһун, тэттик айымньыларын улуус, республика хаһыаттарыгар сырдаталлар. «Кэскил», «Юность Севера» хаһыаттары кытта ыкса үлэлэһэллэр. «Кэскил» хаһыат юнкорпоһа.

ӨЛҮӨНЭ

Аламай маган күн
Алаарыйа тыган,
Аан дойдуну сырдатан,
Алааһы, хонууну уһугуннаран,
Араас чычыааҕы ылатан,
Аргыйдык, наһыллык
Арыллан тахсан эрдэбинэ,

Кэтит биэрэгэр,
Кэчигирэһэ үүммүт
Кэтит кипшэ үөттэрин,
Өрүүтүн таптыабын!
Өлүөнэм кытылын,
Улуукан өрүспүн,
Умнуом суоҕа хаһан да!

**Роман ИЛЛАРИОНОВ,
2006с.**

Маны тэнгэ лицей төрүттэммит историкта кытта тэнгэ «Йулдуз» («Сулус») диэн хаһыат тахсар. Хаһыаты Флегонтова Ульяна Михайловна иилээн-саҕалаан таһааран саҕалаабыта. Билигин хаһыат хас эмэ көлүөнэ айар куттаах, суруйар дьобурдаах үөрэнээччилэри түмэ тарпыт лицей «сирэйэ» буолан, күн бүгүнгэ диэри тахса турар. Хаһыаты Василий Николаевич Сивцев салайар. Лицей быйылгы Литература сылыгар дьобун ситиһилэрдээх. Ол курдук, 8-9 кылаас уолаттара республикатааҕы «Көтүөххэ үрдүккэ хотойдуу» диэн литературнай уусуран ааҕыларга суруйааччы Далан аатынан лауреат үрдүк аатын ылбыттар. Лицей иһинэн «Бал литературных героев» тэрээһингэ 1-11 кылаастар олус көхтөөхтүк кыттыбыттар. Бары кылаас нуучча классик суруйааччыларын айымньыларынан уусуран композиция туруоран көрдөрбүттэрэ.

Айар куттаах оҕолору, ыччаты өйүүр, кинилэр ураты куоластарын истэр, дьомҕо-сэргэһэ иһитиннэрэр сыаллаах түмсүүлэр улахан суолталаахтар уонна көдүүстээхтэр. Ыччат манньк тэрээһин нөҥүө бары өттүнэн сайдар, литература чараас эйгэтигэр бигэһэн, олоһу араас өттүттэн көрөн, хоһуйан, араас дьону кытта алтыһан, биһир дойдулаахтарын, төрөөбүт дойдularын, тылларын-өстөрүн өссө үчүгэйдик билэригэр кыах үөскүүр. Оттон төрөөбүт түөлбөтин үчүгэйдик билэр ыччаттан хаһан да куһаҕан киһи тахсыбат. Онон кинилэргэ саха литературатын инники сөбэрэтэ илэ көстөр.

Л. НОГОВИЦЫНА

YSIA.RU — Узнай новости Якутии первым

ЯСИА

БОР КӨМҮС КҮНҮНЭ

Көмүс күһүн тиһэх күннэрэ үүннүлэр. Бу манньк чэмэлкэй күнгэ иһи – бии Даниловтар дойдularыгар, Горнай улуһун Мытаах нэһилиэгэр, народнай суруйааччылар төрөөбүт алаастарыгар, Бор алааска ыалдьыттаан, «Бор көмүс күһүнэ» диэн литературнай бырааһынныкка кыттыһыны ылан кэллибит. Нам улуһун делегациятын Н.М. Рыкунов аатынан улуустааҕы кининэммит библиотечнай ситим директора Майя Романовна Софронова уонна улуус киин библиотекатын ааҕаччылары кытта үлэлиир отдел сүрүн библиотекара Екатерина Гаврильевна Бугаева салайан илдэ сырытты-

лар. Манна кыттыһыны ыллылар: Намнааҕы педколледж музейин сэбиэдиссэйэ, «Бллык» литературнай куруһуок салайааччыта Прасковья Дмитриевна Байанаева, П.А.Ойуунускай аатынан литературнай музей научнай сотруднига Николай Рыкунов, Хомус түмэлин фондатын сэбиэдиссэйэ, эдэр поэтесса «Алгыс Күн», П.А. Ойуунускай аатынан саха драмтеатрын литературнай чааһын сэбиэдиссэйэ, эдэр поэтесса Ангелла Попова, Намнааҕы педколледж 3 курсун студена Алена Мохначевская, Таллан Бүрэ аатынан Бөтүгн орто оскуолатын үөрэнээччилэрэ, «Хотойук» литературнай куруһуок

оҕолоро Вика Эверстова, Саргы Нелунова буолан сырыттыбыт. Биһигини Бор алаас күһүгүнү чуумпу айылҕата бэрт холкутук, намыһыннык көрүстэ. Киэҥ эбэ туналыйа сытара, саһарбыт хатын-чаран тулалаан турара олус кэрэтик көстөр. Бу айылҕа кэрэ көстүүтүгэр ыллараан, уһун айан сылаатын умнан, сэргэхсийдибит. Бырааһынныктааҕы түмсүү культура уонна духовность миниистирэ Владимир Иванович Тихонов, «Горнай улуһу» МТ баһылыга Никита Викторович Андреев, МТ «Мытаах» нэһилиэгин баһылыга Иван Егорович Петров эвэрдэ тылларынан

арылынна. Маны таһынан, суруйааччылар Баһылай Харысхал, Куорсунаах, Саргылана Гольдерова, Айсен Дойду, Уйбаан Ойуур, Аита Шапошникова, Виталий Власов ыалдьыттаатылар, баҕа санааларын тиэртилэр, күрэх кыттыһылаахтарыгар, ааҕаччыларыгар кинигэлэрин бэлэх уунулар. «Бор көмүс күһүнэ» быйыл бэһис төгүлүн Литература сылыгар ананан ытытылынна. Сүрүн тэрийээччинэн Горнай улуһун П.Д. Аввакумов аатынан кининэммит библиотечнай ситим коллектива буолар. Бу түмсүү сүрүн сыалынан, суруйар талааннаах эдэр ыччаты айар үлэһэ көбүлээһин буолла. Ол чэрчитинэн, 5 киһилээх хамаанда бэйэни билиһиннэригэ, айбыт хоһооннорун ааҕыга уонна бэриллибит тизмэһэ тутта хоһоон айытыгар күрэхтэстилэр. Күрэххэ уопсайа 9 хамаанда кыттыһыны ылла. С.П.Данилов аатынан Бэрдьигэстээх орто оскуолатын хамаандата бэрт интэриэһинэй композиция туруоран, дьон биһирэбили ыллылар. Биһиги хамаандабыт ситиһилээхтик кытыһына. Ангелла Попова «Кэскиллээх хоһоонһут» анал аатынан бэлиэтэннэ. Иэйии абылаҕар ыларбыт, уран тыл соноругар куттарын туттарбыт, санааларын сайрастык тириэрдэр эдэрдий эрчимнээх, ураты көрүүлээх эдэр дьон түмсүбүт

хоһоон түһүлгэтин күрүбэ сүрдээх сэргэхтик ааста. «Бор көмүс күһүнэ» тэрээһин ураты долгутуулаах түгэнинэн, айылҕа анаан, силигилээн үүммүт хатын-чарангар, «Анюта аллеятыгар» мас олордугута буолла. Нам улуһун делегацията Семен Данилов кэргэнэ, Анна Семеновна төлкөгүн түстээбит, Нам улуһун Хамаҕатта нэһилиэгин Орто алааһыттан ылыллыбыт хатыны түөрэн илдээн үтүө санаа алгыстаах, олортубут. Эбиэттэн киһэ күһүгүнү күн илгэлээх ардаһын түһэрэн, Бор алаас чэбдик, ыраас салгыһынан саймаарыйа угуттаата. Сахабыт сирин кизэн туттар, сүдү суруйааччыларбыт дойдularыгар ыалдьыттаан, үгүс айар куттаах дьону кытта алтыһан, доһуһуа сыннанныбыт. Бор алаас дьикти көстүүлээх айылҕатын, күлүмнэс көмүс күһүгүнү сүрэхпитигэр ингэрэн, сылааһынан илгийэр салгыһын доһуһуа эфериэһин тыһынан, санаалыын сырдаан, дуһалыын доһуһуан дойдубутугар айаннаатыбыт. Түгэнинэн туһанан, тэрийээччилэргэ, салайан илдэ ылыллыбыт дьоммутугар барҕа махтаалытын тиэрдэбит. Инникитин даһан, манньк үтүө түмсүүлэр үксүү туралларыгар баһарабыт. **Матрена НОВГОРОВА,
Бөтүгн нэһилиэгин «Хотойук»
литературнай куруһуок
салайааччыта**

Понедельник, 28 сентября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости
09.10 Контрольная закупка
09.40 Женский журнал
09.50 Жить здорово! 12+

Вторник, 29 сентября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости
09.10, 04.20 Контрольная закупка
09.40 Женский журнал
09.50 Жить здорово! 12+

Понедельник, 28 сентября

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00,
17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном
11.35, 14.30, 17.30, 19.35
Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+

Вторник, 29 сентября

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00,
17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном
11.35, 14.30, 17.30, 19.35
Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+

Среда, 30 сентября

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00,
17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном
11.35, 14.30, 17.30, 19.35
Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+

Четверг, 1 октября

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00,
17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном
11.35, 14.30, 17.30, 19.35
Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+

19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время
23.35 Вечерний Ургант 16+
00.05 Ночные новости
00.20 Структура момента 16+

Среда, 30 сентября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости
09.10 Контрольная закупка
09.40 Женский журнал
09.50 Жить здорово! 12+

Четверг, 1 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости
09.10, 04.20 Контрольная закупка
09.40 Женский журнал
09.50 Жить здорово! 12+

18.00 Вечерние новости
18.45 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время
23.35 Вечерний Ургант 16+
00.20 Структура момента 16+

Пятница, 2 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00
Новости
09.10, 05.30 Контрольная закупка
09.40 Женский журнал
09.50 Жить здорово! 12+

Суббота, 3 октября

06.00, 10.00, 12.00
Новости
06.10 Х/ф «Американская дочь» 12+
08.00 Игрой, гармонь любимая!
08.45 Смешарики. Новые приключения 0+

12.20 Идеальный ремонт
13.20 На 10 лет моложе 16+
14.10 Х/ф «Неисправимый лгун» 12+
15.45 Голос 12+
18.00 Вечерние новости
18.10 Кто хочет стать миллионером?
19.10 Вместе с дельфинами
21.00 Время
21.20 Сегодня вечером 16+

Воскресенье, 4 октября

06.00, 10.00, 12.00
Новости
06.15 Х/ф «Два Федора» 16+
08.10 Служу Отчизне!
08.45 Смешарики. ПИН-код
08.55 Здоровье 16+
10.15 Непутевые заметки 12+

РОССИЯ 2

Понедельник, 28 сентября

13.00, 15.00, 17.40, 01.10,
03.45 Большой спорт 12+
13.20, 05.50 Эволюция 16+
15.20 Технологии спорта
15.55, 04.05 Х/ф «Пыльная работа» 16+

Вторник, 29 сентября

13.00, 15.00, 17.40, 01.10,
03.45 Большой спорт 12+
13.20, 05.50 Эволюция 16+
15.20 Технологии спорта 16+

09.15 Смешанные единоборства. BELLATOR 16+
11.10 Т/с «Байки Митяя» 16+

Среда, 30 сентября

13.00, 15.00, 17.40, 01.00,
03.45 Большой спорт 12+
13.20, 05.50 Эволюция 16+
15.20 Технологии спорта 12+

Четверг, 1 октября

13.00, 15.00, 18.00, 20.45,
04.20 Большой спорт 12+
13.20, 06.25 Эволюция 16+
15.20 Технологии спорта 16+

22.00 Х/ф «Котовский» 16+
01.25 Танковый биатлон 16+

Пятница, 2 октября

13.00, 15.00, 17.35, 03.00
Большой спорт 12+
13.20, 07.30 Эволюция 16+
15.20 Технологии спорта 16+

Суббота, 3 октября

13.00, 15.00, 17.35, 22.30,
04.35 Большой спорт 12+
13.20 В мире животных 12+
13.50 Диалог 12+

02.50 Х/ф «Сын ворона. Жертвоприношение» 16+
04.55, 05.25 Заповедная Россия 16+

Среда, 30 сентября

13.00, 15.00, 17.35, 03.00
Большой спорт 12+
13.20, 07.30 Эволюция 16+
15.20 Технологии спорта 16+

Четверг, 1 октября

13.00, 15.00, 17.35, 04.35
Большой спорт 12+
13.20 Моя рыбка 12+
14.00 Язь против еды 12+

14.50 Вести. Дежурная часть
15.00 Т/с «Склифосовский» 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши!

Понедельник, 28 сентября

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00,
17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном
11.35, 14.30, 17.30, 19.35
Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+

Вторник, 29 сентября

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00,
17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном
11.35, 14.30, 17.30, 19.35
Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+

Среда, 30 сентября

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00,
17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном
11.35, 14.30, 17.30, 19.35
Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+

Четверг, 1 октября

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00,
17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном
11.35, 14.30, 17.30, 19.35
Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+

Понедельник, 28 сентября

06:30 В кадре-республике (ТВ Спектр) 6+
07:00 Сага күн-Новый день 6+
10:00 Саха сирэ 12+
10:15 Эн - сулускун 0+

Вторник, 29 сентября

06:30 В кадре-республике (ТВ Спектр) 6+
07:00 Сага күн-Новый день 6+
10:00 Саха сирэ 12+
10:15 Эн - сулускун 0+

Среда, 30 сентября

06:30 В кадре-республике (ТВ Спектр) 6+
07:00 Сага күн-Новый день 6+
10:00 Саха сирэ 12+
10:15 Эн - сулускун 0+

Четверг, 1 октября

06:30 В кадре-республике (ТВ Спектр) 6+
07:00 Сага күн-Новый день 6+
10:00 Саха сирэ 12+
10:15 Эн - сулускун 0+

Понедельник, 28 сентября

06:30 В кадре-республике (ТВ Спектр) 6+
07:00 Сага күн-Новый день 6+
10:00 Саха сирэ 12+
10:15 Эн - сулускун 0+

Вторник, 29 сентября

06:30 В кадре-республике (ТВ Спектр) 6+
07:00 Сага күн-Новый день 6+
10:00 Саха сирэ 12+
10:15 Эн - сулускун 0+

Среда, 30 сентября

06:30 В кадре-республике (ТВ Спектр) 6+
07:00 Сага күн-Новый день 6+
10:00 Саха сирэ 12+
10:15 Эн - сулускун 0+

Четверг, 1 октября

06:30 В кадре-республике (ТВ Спектр) 6+
07:00 Сага күн-Новый день 6+
10:00 Саха сирэ 12+
10:15 Эн - сулускун 0+

Advertisement for «Немюгюнский Хлебозавод» (Nemugunsky Bread Factory) in the Khantayala region. It lists job openings for drivers, bakers, and mechanics, along with requirements and contact information.

Additional TV schedule information for the channel, including program titles and times for various days of the week.

НЕ ЗАБУДЬТЕ СПРАВКУ ОБ ОЧНОМ ОБУЧЕНИИ РЕБЕНКА

Государственное учреждение – Управление Пенсионного фонда в Намском улусе (районе) Республики Саха (Якутия) поздравляет с началом нового учебного года и обращается к получателям страховой пенсии по старости, по инвалидности, имеющих на иждивении детей, обучающихся по очной форме, а также к получателям пенсии по случаю потери кормильца.

Для продолжения выплаты пенсии и фиксированной выплаты страховой пенсии в повышенном размере вам необходимо своевременно представить документы, подтверждающие обучение ребенка.

Пенсия по случаю потери кормильца и повышенная фиксированная выплата страховой пенсии выплачивается получателю до достижения иждивенцем возраста 18 лет на основании свидетельства о рождении ребенка. Для продолжения выплаты пенсии по случаю потери кормильца и повышенной фиксированной выплаты страховой пенсии после исполнения ребенку 18 лет пенсионеру необходимо подтвердить статус нетрудоспособного иждивенца справкой об учебе ребенка, если он обучается по очной форме. При этом не имеют значения тип и вид государственного или коммерческого учебного заведения, образование на платной или бесплатной основе.

В справке об учебе должна содержаться следующая информация: дата и регистрационный номер, фамилия, имя, отчество обучающегося лица (полностью) с указанием даты рождения. Обязательно указываются наименование образовательного учреждения и то, что обучение проходит по очной форме по основным

образовательным программам. Справка также должна содержать информацию о сроке обучения (начало и окончание) и основание выдачи справки (№ и дата приказа о зачислении в образовательное учреждение). Если справка оформляется не на фирменном бланке, обязательно наличие углового штампа образовательного учреждения.

Документ подтверждается печатью и подписью руководителя образовательного учреждения, или его подразделения, расшифровкой подписи.

Для установления пенсии по случаю потери кормильца впервые или фиксированной выплаты страховой пенсии в повышенном размере с учетом иждивенца, которому уже исполнилось 18 лет, требование немного другое. В этом случае кроме справки об учебе нужно представить документы о нахождении ребенка на иждивении умершего лица или пенсионера. Документами могут служить справка о совместном проживании, в случае раздельного проживания – документы о понесенных расходах в пользу иждивенца.

Кроме того уточняем, что если для назначения (перерасчета) пенсии была представлена справка об учебе, где был указан срок обучения в учебном заведении, то нет необходимости в предоставлении дополнительных документов.

В случае досрочного прекращения ребенком учебы по очной форме, необходимо в срок не позднее следующего рабочего дня сообщить об этом в территориальный орган ПФР по месту жительства для прекращения выплаты пенсии по случаю потери кормильца или перерасчета размера пенсии без учета иждивенца.

УЧУУХУН ТЫГУНУН

Күндү ийэбитин, эзэбитин, «СР тыатын хаһаайыстыбатын туйгуна» уонна «Нам улууһун социальнай-экономическай сайдыытыгар киллэрбит кылаатын иһин» диэн бэлиэлэр хаһаайынын, үлэ ветеранын, «Нам улууһа» МТ экономикаҕа управлениетын сүрүннүүр специалиһын, үйэ чиэспэриттэн ордук кэмгэ талан ылбыт идэтинэн энкилэ суох үлэли сыйдыар **АЛЕКСАНДРА ЕГОРОВА**

НА ОХЛОПКОВАНЫ 60 сааскын туолар өрөгөйдөөх үбүлүөйгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт күндү киһибитигэр саха алмааһыны кытаанах доруобуйаны, дьоллоох уһун олоҕу. Чугас дьонун истин сыйһаннарынан, убаастабылларынан кынаттанан куруук үөрэ-көтө, сырдыгынан сайа сырыт. Эн баар буолангыһын ийэ тапталын билбитим, эбэ эйэбэс сыйһанын эпитинэн-хааммытынан толору билэбит. Эн баар буолангыһын биһиги дьоллоохпут. Эн иннигэр төлөммөт ытык эстээхпитин өйдүүбүт уонна ханна да тийдэрбит Эйигин түһэн биэрбэккэ ааккын өрүү ааттаргыһа сыйдыахпыт.

Кыһыһың Светлана, сиэниң Андрей

Күндү кэргэммин, таптыыр аҕабытын, амарах эһэбитин **НОВОВИЦЫН ДМИТРИЙ ИВАНОВИЧЫ** 60 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ күнүгүнэн ис сүрэхтэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Эдэр сааскыттан үлэбэ бэринилээх сыйһанын, нэһилиэгин сайдыытыгар укпук кылаатын, муударай өйүгүн-санаан биһирэбили-ытыктабылы үөскэтэр, биһиэхэ холобур буолар. Биһиги туспутугар ахсаабат кыһамныһын, көмөгүн, сылаас тапталын иһин барҕа махтал тылларың этэбит.

Күндү киһибитигэр саха алмааһыны кытаанах доруобуйаны, үлэбэр өссө үрдүк ситиһилэри баҕарабыт. Үөрүү-көтүү үктэллэн, дьол-соргу кынаттан.

Эвэрдэни кытта кэргэниң, оҕолорун, сиэнэриң

Бииргэ үлэлиир коллегабытын, Таастаах ветеринарнай пуунун сэбиэдиссэйин **РУФОВА АКУЛИНА ИННОКЕНТЬЕВНА** олоҕун кэрэ-бэлиэ түгэниһин, үйэ аңардаах үбүлүөйгүнэн, итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Нэһилиэк сүөһүтэ-сылгыта чөл туруктаах буоларыгар үрдүк хаачыстыбалаах ас-үөл, төрүүх дэлэйиригэр, бэйэң туох баар биһилигин, кыһамныһың ууран үлэлииргин үрдүктүк сыаналыбыт.

Баҕарабыт Эйиэхэ саха алмааһыны кытаанах доруобуйаны, үлэбэр ситиһилэри, эйэлээх, уһун чабылхай олоҕу. Чугас дьонун, оҕолорун, сиэнэриң ортолоругар өрүү үөрэ-көтө, кинилэр истин сыйһаннарынан, күүстээх тапталларынан угуттанан күн бүгүнүгү курдук айа-тута, сүбэли-амалы сырыт диэн айхал тыла аргыстаах, үтүө санаа үөтүүлээх алгыспытын аныыбыт.

Нам улууһун ветеринарнай сулуустатын бары үлэһиттэрэ, профкома, лаборатория коллектива

Күндү убайытын, СР культуратын үтүөлээх үлэһитин, ССРС культуратын туйгунун, Нам улууһун уонна Партизан, Таастаах нэһиликтэрин Ытык киһитин, үлэ ветеранын, «Дьүрүл» народнай ансамбыл салайааччытын, алгысчыты, норуот ырыаһытын, импровизатор-хоумусчуту **КРИВОШАПКИН ДМИТРИЙ ИВАНОВИЧЫ** 75 сааскын туолбут өрөгөйдөөх күнүгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Күндү убайытыгар баҕарабыт өссө да өр сылларга доруобайдык, этэнгэ сыйдыаргар, чугас дьонун-сэргэң, бииргэ төрөөбүттэриң, сиэн бырааттарың, балыстарың, аймахтарың тапталларыгар уйдаран айтут, уһундук олоҕу диэн алгыспытын аныыбыт.

Эвэрдэни кытта бииргэ төрөөбүттэриң, кинилэр дьиэ кэргэттэрэ

Убаастабыллаах коллегабытын, Российской Федерация үөрэтиитин туйгунун, «Учууталлар учууталара» бэлиэ хаһаайкатын, Нам улууһун, Ленскэй нэһилиэк Ытык киһитин **МАКАРОВА МАРИНА ГРИГОРЬЕВНА** өрөгөйдөөх үбүлүөйгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Педагог уһундукчу хаачыстыбатын ингэринэн талбыт идэбэр бэринилээхтик үлэлээн, кэнчээри ыччаты сырдыкка-кэрэбэ уһуйбутун. Ылыммыккын ыһыктыбакка, дьулуспут соруктан олоххо киллэрэн, улууска оскуола иннинээҕи саастаах оҕолору итиити-үөрэти тийигэ сайдыытыгар тус бэйэң тэрийэң, салайаң, биһилигин-көрүүгүн, сүрэххин ууран, кылааккын киллэрбитигин.

Убаастабыллаах Марина Григорьевна! Кырачааннары иитэри-үөрэтэри тэрилтэлэри биэр сыалга түмөн, аныгы үйэни кытта тэңгэ сайдар, айар-тугар үлэһин үрдүктүк сыаналыбыт, мындыр сүбэһит быһыытынан ылынабыт, холобур оностобут, махтанабыт. Уһун сылларга нэһилиэк, улуус сайдарыгар кылааты киллэрэриң бэлиэтибит, олоххо актыыбынай көрүүгүн биһирэбит, киэн туттабыт.

Ытыктыыр, убаастыыр салайааччыбытын, Нам улууһун, Ленскэй нэһилиэк Ытык киһитин, Российской Федерация үөрэтиитин туйгунун, «Учууталлар учууталара» бэлиэ хаһаайкатын **МАКАРОВА МАРИНА ГРИГОРЬЕВНА** кэрэ-бэлиэ үбүлүөйгүнэн, оскуолаҕа кириэһин иннинээҕи саастаах оҕолор тэрилтэлэрин профессиональнай бырааһынныктыарынан итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Чэгиэн-чэбдик буол, Үөрэ-көтө сырыт, Уһун уруйдаах олохтон, Салпат саргылаах саастан, Баҕабыт бастыгың этэбит, Алгыспыт үтүөтүн тиэрдэбит! Эн аттыгар

Кэрэ эрэ энгэрдэстин, Дьол-соргу эрэ тосхойдуң! Сахалы айхал-мичил, Урааңхайды уруй-тускул буоллуң! Баҕарабыт Марина Григорьевнаҕа үрдүктэн үрдүк ситиһилэри, үөрүүнү-көтүүнү, дьиэ кэргэнгэр дьолу-саргыны, санаабыт санаан, баҕарбыт баҕар барыта санаан хоту туолан истин диэн алгыс бастыгың, үгүө тыл үтүмэнин аныыбыт.

«Хоту» кустовой холбоһук детсадтара

Баҕарабыт убаастыыр киһибитигэр чэгиэн доруобуйаны, дьиэ кэргэнгэр нус-хас, уйгулаах олоҕу, чугас дьонун итии-истин сыйһана арчылыы, айхаллыы туруохтун. Дьон-сэргэ ытыктабыла мэлдьи арыаллаатын, күүскэр күүс, эрчимгэр эрчим эбэ турдун.

Эвэрдэни кытта Хатырык нэһилиэгин «Кэскил» оҕо сайдар киһинин коллектива

Өр сылларга Партизан ветеринарнай учаастагың сэбиэдиссэйинэн, «Нам» совхоз старшай ветеринарнай бырааһынан, Нам улууһун управлениетын сыстыганнаах ыарыһылары сэрэтэр отдел сэбиэдиссэйинэн үлэлэбит коллегабытын, Партизан нэһилиэгин баһылык солбуйааччытын **СКРЯБИНА ПОЛИНА ИВАНОВНА** дьонун-мааны үбүлүөйгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт Эйиэхэ сир үрдүгэр баар туох баар үчүгэйи, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, үлэбэр үрдүк ситиһилэри, дьиэ кэргэнгэр уйгу-быйаң, нус-хас олоҕу. Бар дьонго мааны майгыгынан, амарах сыйһангынан өрүү ытыктана тураргар. Санаабытын сатаннын, толкуйдаабытын тобуллан истин диэн алгыс тылбытын аныыбыт.

Нам улууһун ветеринарнай сулуустатын бары үлэһиттэрэ, профкома, лаборатория коллектива

Ытыктабыллаах учууталбытын, педагогическай үлэ ветеранын, РСФСР үөрэтиитин туйгунун, учуутал-методиһы, Нам улууһун уонна Көбөкөн нэһилиэгин бочуоттаах олохтообун **КРИВОШАПКИНА АЛЕКСАНДРА ВАСИЛЬЕВНА** 75 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ күнүгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Биһилигэ-көрүүгэ, сырдыкка-кэрэбэ уһуйбут, олоххо бэйэбит суолбутун буларга төһүү буолбут күндү учууталбытыгар барҕа махталбытын тиэрдэбит. Оҕолорун, сиэнэриң тапталларынан угуттанан доруобай буоларгар баҕарабыт, үөрүү-көтүү аргыстаах уһун, дьоллоох олохтон диэн алгыспытын аныыбыт.

Көбөкөн орто оскуолатын 1983 сыллаахха бүтэрбит үөрэнээччилэриң

Убаастабыллаах үлэһипитин, СР социальнай харалтатын туйгунун, «Профсоюзнай үлэ 100 сыла» бэлиэ хаһаайынын, үлэ ветеранын **АВДОТЬЯ ПЕТРОВНА НЕУСТРОЕВНА** 55 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ күнүгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Оскуола остолубуйун үлэтэ тупсарыгар үгүс сыраһын ууран үлэлииргин үрдүктүк сыаналыбыт! Эйиэхэ баҕарабыт үтүө үлэбэр ситиһини, үөрүү-көтүү үктэллэнэн доруобай буоларгар, сайаҕас санааң оустубатын, оҕолорун, чугас дьонун үөрүүлэрин үллэстэн дьоллоохтук олоҕорго!

Эвэрдэни кытта И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскуолатын коллектива

Күндүтүк саныыр, убаастыыр коллегабытын, СР үөрэтиитин туйгунун, РФ уопсай үөрэхтээһинин бочуоттаах үлэһитин, директоры үөрэх чааһыгар солбуйааччытын **ТАТЬЯНА ПЕТРОВНА НИКОНОВА** 55 сааскын туолбут алгыстаах күнүгүнэн ис сүрэхпитигэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Биһиги Эйигин идэтигэр олус бэринилээх, саталлаах, дыһаллаах үтүө салайааччы диэн үрдүктүк сыаналыбыт, киэн туттабыт. Эн үтүө майгыгынан, үлэбэр кыһамныгынан, уҕараабат дьулургунаң биһиэхэ холобур буолаһын.

Күндү Татьяна Петровна, үлэң инникитин да үтүө түмүктэрдээх буоллуң. Эйигин сырдык санаа, үгүс үөрүү арыаллаатын. Инникитин даһаны үлэ үөһүгэр сылдьаң, коллективкын сатабыллаахтык салайаң, биһиэхэ бигэ тирэх буола сылдьаргар баҕарабыт! Чугас дьонун тапталларыгар бигэһэн күннүү күндэлэс, эдэрдии эрчимнээх олохтон!

Эвэрдэни кытта И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскуолатын администрацията, профкома, коллектива

Киэн туттар ытык-мааны коллегабытын, СР үөрэтиитин туйгунун, СР Президиенн гранын хаһаайката **МАРИАННА ДМИТРИЕВНА РОЖИНА** сыраалаах үлэң сизэрдээхтик сыаналанаң, «Россия бастың учуутала» аат ингэриллибитинэн эвэрдэ итии-истин тылларың аныыбыт!

Эрчим-тэтим бэйэҕин кэмэ суох кэрэхсибит, айар-тугар үлэҕин сөвө-махтайа көрөбүт. Инникитин даһаны үлүскэн үлэң үтүө түмүгэ сүргэҕин көтөхтүн, үөрүүгүн үрдэттин! Дьиэ кэргэнгэр ил-эйэ энгэрдэстин, дьол-соргу тосхойдуң!

И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскуолатын администрацията, профкома, коллектива

Убаастабыллаах бииргэ үлэлиир коллегабытын, интернат хаһаайыстыбаннай чааһын сэбиэдиссэйин **САРГЫЛАНА СЕМЕНОВНА СИВЦЕВНА** сырдык санаалаах, үтүө майгылаах киһини, олоҕун орто омургуһунан истинник эвэрдэлибит!

Чэгиэн-чэбдик бэйэлээх, үөрүү-көтүү энгэрдээх, дьол-соргу тулалаах, ылсыбыккын ыпсара, туппуккун тупсара сырыт диэн албаатахпыт буоллуң!

И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскуолатын администрацията, профкома, коллектива

БИЛЭРИИЛЭР

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ РАЙОНА И РУКОВОДИТЕЛИ ОРГАНИЗАЦИЙ!

Намский районный отдел судебных приставов сообщает, что 28.09.2015 г. с 14 ч. 00 мин. до 20 ч. 00 мин. проводится **День открытых дверей** по приему граждан и представителей организаций. Прием граждан и представителей организаций по всем интересующим вопросам проводится в указанное время в здании Намского районного отдела судебных приставов по адресу: с. Намцы, ул. Ст. Платонова, 1/1 (за кинотеатром «Сардана»), справки по тел. 41-369

© Медицинская клиника «Сокол» (Якутия) предлагает платный прием врача в поликлинике с 12 по 15 октября: УЗИ сердца, сосудов головного мозга, сонных и позвоночных артерий, сосудов нижних конечностей, органов брюшной полости, малого таза, молочных и щитовидных желез, плечевых, локтевых, лучезапястных, тазобедренных, коленных, голеностопных суставов, межпозвоночных дисков шейного и поясничного отделов позвоночника. Предварительная запись: 89679279290 Лицензия № ЛО 14-01-001078

© Продажа усадьбы 15 соток по ул. Жиркова, 17. Цена - 500 тыс. руб.
Тел. 89644239716

© «ТӨРҮТ УУ» ТЭРИЛТЭ БИЛЛЭРЭР:

19 лиитэрэлээх бутыллаах БРААС УУНУ биһигиттэн мэлдьи атылаһаахха сөп. Атыга бааллар помпалар, кулердар, ону таһынан скандинавскай хаамыы тоурооскалара.

Кирдээх, саһарбыт уонна хайдыылаах баллоннары төттөрү ылбаһыт.

Нам: Чернышевскай уул. 6-та, «Олонго» атыы киһинэ.

Аппаны: Лена уул. 16-та.
Аадырыска тизэрдии телефоннара: МГФ-873-73-11, МТС-300-11-70

ГКУ «ЦЗН Намского улуса» ко Дню Республики Саха (Якутия) приглашает на **День открытых дверей** 28 сентября 2015 г. с 10 ч. Консультации по предоставлению государственных услуг.

© Продажа частный дом (собственность, 15 соток, водопровод, септик).
Тел. 89243661967

© Продается зем. участок 12 соток в с. Намцы в р-не Ипподром (имеется свет, газ рядом).
Тел. 89841089983

Считать недействительным утеранный военный билет АХ № 0891641 на имя Ядрихинского Сергея Семеновича

КЭРИЭСТЭБИЛЛЭР

Бу ый 17 күнүгүр өр сылларга биригэ үлээбит, ыкса алтыспыт дьүөгөбит, коллегабыт Татьяна Дмитриевна Пяткина күн сириттэн күрэммитэ биир сыла буолла.

Татьяна Дмитриевна Нам нэһилиэгин А.Ф. Шестаков аатынан Сыннаалан Киинигэр уһундук контролеруна үлээбитэ. Үлээтигэр бэринилээх, чиеһинэй, ылсыбыт дьыалатын тиһээр тиһээр, дьону кытта биир тылы булан, кырдыаһа кытта кырдыас, эдэри кытта эдэр буолара. Бэрт элбэх көрүдүөс кэпсээннээх, кыраттан да үөрэр, кыраны да көрүдүөстээн кэпсээн биһигини сэргэхситэрэ. Хайа да Куктура дьээтигэр бюджетка үп кириэхтээх дьон принциптэн, Татьянабыт араас мероприятияларга, концерттарга элбэх харчы кириэрин туһугар тулуурдаахтык үлээтир. Мероприятие босхо кириэн бадалаах үгүс буолааччы. Ол эрэри, Татьяна Дмитриевнаттан толор этилэр. Билигин оттомурбут, оччолорго оҕочоос уолаттар, кыргыттар өйдүүр буолуохтаар. Татьяна Дмитриевна 50 сааһын туолар үөрүүлээх үбүлүйүн кулуупка тэрийэн ыһыппыт. Олунун да дьон үөрбүтэ, астымыта.

Түүнүгү мероприятие кэнниттэн соботоҕун дьээтир. Оччолорго такси дьон суоҕа. Үлээтигэр атаараары гынахтарына буолуммат этэ. Төһө да элбэх оҕолоох, сүһү-ас бөҕө тутарын иһин, үлээтигэр өрүү чопчу бириэмэтигэр баар буолара. Бирдэ. Саҥа дьылааһы дискотека кэнниттэн, Татьяна Дмитриевна киргэлин саала ортотуттан булан ылан күлүү бөҕө буолбупт. Бирдэ да дискотека кэмигэр үктэммэккэ буолан баран, киргэлэ саала ортотугар түспүтүн санаа тахпыттына күлэн ылааччы этибит. Ол курдук, контролер үлэтин эбээһинэһин тулуурдаахтык толорор. Наһаа да үчүгэйдик, Татьянаны түмсүүлээхтик үлээбипит.

Татьянабыт төһө да ыраханньк ылдыа сырыттар, биһэхэ биллэрбэт буолара. Өрүү күлэ-үөрэ, сэргэхтик тутта сатыыра. Уолаттара, собото кысы оҕото, кэргэнэ буоланар, төрөөбүт-үөскээбит дойдутун Искра алааһын сайылыгар сырытыннан, сынһатан, санаатын көтөбөн, тиһэх күннэригэр дьэри көрөн-истэн, ыарыһаан, ийэлэрин кытта быдан дьылларга араастылар.

Биһиги Татьянабыт үлээ, олоххо көрдөрбүт үтүө холобурун өрүү өйдүү-сонны сьлдьаахпыт. Кини олорон аастыт олоҕун оҕолоро, сиэннэрэ салгыахтара. Күн сиригэр биир үтүө киһи кэлэн аастытын чугас дьонно, аймактара, биһиги өрүү истинник саныы, ахта туруохпут.

А.Ф. Шестаков аатынан Сыннаалан Киин үлээтигэрэ

Биригэ үөрэммит табаарыспыт, доҕорубут, үөрэспит оҕом Бучугасов Александр Петрович итирик туруктаах суоппар буруйунан олохтон туораабыта бу дьыл балазан ыйын 25 күнүгэр 1 сылын туолар.

Биһиги физико-математическай хайыскалаах кылааспыт Нам орто оскулатын 8 «а», «б» кылааһыттан уонна оройуон оскуолаларыттан хомуллан кэлэн үөрэммипит. Кылааспыт олус иллээх, эйэлээх этибит. Кылааспыт салайааччы-

та Далбаева Анна Алексеевна математиканы биэрэр этэ.

Саша хайа биһиги кылааска кэлиэхтээн биир саамай өйдөөх, саамай чабылхай, үчүгэй үөрэнээччинэн биллибитэ. Улахан конкурсу ааһан Новосибирская куорат академгородоҕар үөрэнэр чиескэ тиксибитэ, ол гынан баран, доруобуйатын туругунан төннөн кэлэн биһигини кытта үөрэҕин салдаабыта. Кини киһи быһыытынан наһаа элэккэй, эйэ-дэс, наһаа сымнаас, аламаҕай, хаһан да кыһырбытын көрбөт этибит. Бары тутуспутунан онус кылааһы бүтэрэн араас үөрэҕи бүтэрэн үлэээн-хамсаан, оҕуруу тэринэн, кэнники сааһыран, аны сиэннэр кэлэннэр, күн иллэнэ суох сырыттахпытына олус эмискэчи дьулаан сурах барыбытын аймаабыта.

Саша оскуолаҕа сьлдьан араас куруһуоктарга дьарыктанара, фотокуруһуокка уонна ордук чорботон радиокуруһуогу сөбүлүүрү, араас схемаларынан беспроводной телефонга тийэ онороро. Дэлэҕэ даҕаны биһиги кинини «инженер Гарин» дьэн ааттыа этибит дуо. Кэнники биһиги кылаас Сашата суох саатамат буолбупт: ким телевизора, холодильника, телефона алдыанар, онтон, компьютер айыллан, аны ол проблемата — барытыгар Саша наада буолара, кимнэхэ да аккаастаабат этэ, барытын онорон иһэрэ.

Фотокуруһуокка сьлдьан араас олоҕун хаамытын, Үөдэйгэ үлээбит сьлларбытын хаартысканан кэрэхэлиир этэ, ону барыбытыгар бүүр-босхо түгэтэрэ, онон ол саҥанааҕы хаартыскалар барыбытыгар элбэхтэр. Кылаас көрсүһүүлэрэ, сыбаайбалар, саҥа дьэ малааһыннара, онтон кэнники аны үбүлүйдэр барыта кини көмөтүнэн фото, видеоматырыйаал буолан тиһиллэн испиттэрэ...

Александр Петрович кэргэннээн Елена Семеновна 4 оҕону төрөтөн, үөрэттэрэн, атахтарыгар туруоран, бэйэлэригэр, оҕолоругар дьэ туттан, сиэннэрин көрсөллөр. Хаһаайын быһыытынан наһаа туттуулаах, барыта орун-оннугар, ол быһыгар техникескэй приспособлениелардаах, туттарга табыгастаах, дьэ иһигэр-таһыгар араас тутуулары онороро. Өссө да элбэх былааннардаах, элбэҕи оноруохтаах, тутуохтаах киһибиһит олохтон олус эрдэ бардаҕа. Аҕалара ситэ олоҕорто олоҕун оҕолоро, сиэннэрэ салгыахтара дьэн эрэнэбит.

Биригэ үөрэммит табаарыстары 1974 с. 10 «в», кылаас салайааччыта А.А. Далбаева

Кэм-кэрдийи туохтан да иннибэккэ инники дьэки баран иһэр. Ким эрэ сүтэр, ким эрэ кэлэр. Орто дойдуга олох сокуона оннук. Ол эрэри субу аҕай аттыгар баар чугас киниг эмискэ суох буоллабына, ону кытта сүрэх да, өй-санаа да сөбүлэспэт.

Таптаалах кэргэним, аҕабыт, эһиби, хос эһиби Винокуров Василий Авксентьевич орто дойдуттан күрэммитэ быйыл 2015 сыл балазан ыйын 24 күнүгэр 3 сыла буола оҕуста.

Аҕабыт биһиэхэ барыбытыгар дурда-хаһа буолара, дьэ кэргэнигэр ураты истиниһирэх сьһыаннааҕа. Ханна да сырытын биһиги аҕабыт өрүү кэһиллээх, үөрэн-көтөн мичээр-дээбитинэн кириэн барыбытын дьоллуура.

1929 сыллаахха дойду үрдүнэн граждандкай сэрйи кэнниттэн дьон олоҕо тупсар, холбоһуктааһын — артыаллар, табаары-

стыбалар тэриллэн эрэр Салбан нэһилигэр ыам ыйын 15 күнүгэр айылҕа маанылаах миэстэтигэр Винокуровтар дьэн эдэр ылга иккис оҕонон күн сирин көрбүтэ. Ыаллар оҕолорун Баһылай дьэн сүрэхтииллэр. Ийэтэ Мааппа барыта биэс оҕону төрөспүтүттэн собото Баһылай эр ордон хаалар. Ийэтэ Мааппа нуучча дьахтара этэ. Мааппа дьыннээх ийэтин, аҕатын билээхтээбэт этэ. Кинини 1911 с. Бөтүнгэ кыһыл оҕону бырахпыттарын Романов Бүөтүрдээх дьэн саха сэнэх ыалара итэ ылбыттар. Онон дьүһүнэ нуучча эрэри уу сахалы тыллаах-өстөөх, толкуйдаах итиллэн тахсыбыт.

Аҕата Салбан нэһилиэгин олохтоҕо Винокуров Авксентий Ионович 1942 с. Аҕа дойду Улуу сэриитигэр 40-тан тахсыбыт кинини сэриигэ ылбыттар. Аҕа дойду Улуу сэриитигэр Авксентий Ионович чистээхтик сэриилэспит. Сэрийи хонуутугар кыргыһа сьлдьан өлбүтүн туһунан дьонугар ыар сүктэрииллээх биллэрийи сурук тийэн кэлбит: «В бою за социалистическую Родину, верный воинский присяге, проявил героический и мужество, был убит 18 июля 1944 год». Кини көмүс унуоҕа Украинаҕа Волынской уобалас Туринской оройуонугар хараллан сытар.

Оҕо уонна эдэр сааһа аас-тур, сут, уот кураан, Аҕа дойду сэриитин кэмигэр аастыта. Ситэ үөрэммэккэ араас үлээ бусту-хаппыта. Кыра эрдэбиттэн кыһалда дьэни билбит буолан, үлэни өрө туһуута. Кини куруук: «Ситигин барыта — үлэм түмүгэ», — дьэн элбэхтик этэрэ. 1946 с. саҥа чороччу улаатан эрэр уол Дьокуускайдааҕы өрүс пароходствотыгар матроһунан үлэли кириэр. Кини мөһөн армияҕа сулууспалы барыар дьэри маннайгы сүһөх комсомольскай тэрилтэ секретарынан талыллан үлээбитэ. 1948 с. Якутский обком ВЛКСМ Бочуотунай грамотатынан наҕараадаланар «За систематическое перевыполнение производственных услуг и активное участие в работе комсомольской организации». Ол үлээли сьлдьан 1950 с. Советскай Армия кэккэтигэр ынгырыллан былыргы аагырбыт Китай пордугар «Порт-Артурга» түөрт сьл устата сулууспалы Армияттан эфрейтор званийтын ылан, этэнгэ сулууспалаан кэлэн Дьокуускайдааҕы геолого-разведочнай гас, нийэ көрдүүр управлениеҕа 47-с партияҕа дизелист 6-го разряда көмөлөһөөччүтүнэн кириэр. 1954 сьлттан 1961 сьл устата үчүгэй үлэтин иһин төһөлөөх Бочуотунай грамоталарынан, Махтал суруктарынан наҕараадаламмытын киһи ааҕан сиппэт. Бу грамоталар, суруктар киниэхэ, олох инники күөнүгэр хорутуулаахтык үлээлиригэр суолу тэлбиттэрэ.

Кэлин 1961 с. техниканы сөбүлүүр буолан, аҕатын хоту суоппар буолар. Ааттаах суоппар сырылаах үлэгэ садаланар кунноҕа. Аҕабыт сырылас сылаас рүйнэргэ, бытархан тымыһыга хас эмэ тыһыынччанан километры, төһөлөөх айаны айаннаабыта буолуой?! Үгүс сыратын биэрэн элбэх дьонун, тэрилеттин кыһалдытыгар көмөлөһөн, биригэ да аккаастаабакка көмөлөспүтэ элбэх. Олус аламаҕай, сьлайытын көрдөрбөт, кыраҕа уолуйбат киэн көүстээх, судургу майгылаах, олоххо дьулуурдаах, ырахантан толлубат, тутунан да кэмнэммэт үтүө санаалаах, сайаҕас майгылаах этэ. Олох муударыһгар оҕо сааһыттан уһуйуллан ханнык да үлэттэн толлон турбат туруу туттаах суоппарынан 45 сьл биир тэрилеттэҕэ райпоҕа үрдүктүк сыаналаммыта, үлэ-

тигэр энкилэ суох чиеһинэй сьһыаньынан, дьонугар-сэргэтигэр кыһамньытынан-көмөтүнэн бар дьонун махталын, убааста-былын ылбыта.

Аҕабыт элбэх дьоллоох ыл аҕата буолан буһан-хатан, дьэ кэргэнигэр наһаа кыһамньылаахтык сьһыаннаһан, кэргэнинээн Маапалынын дьэ-уот туттан 57 сьл устата олус иллээхтик олорон 8 оҕону атахтарыгар туруортаабыт үтүөлээх. Оҕолорун кыра эрдэхтэригэр үлээ сьһыаран, үөрэххэ угуйан, олоххо бэлэмнээх дьону иитэн-такайан таһаартаабыта. 8 оҕо амарах аҕата, 13 сиэн эһэтэ, 4 хос сиэн эһэтэ буолан сирдээҕи дьолун ситиспит курдук сананара. Өрүү биһиэхэ барыбытыгар көмөлөһөрө, сүбэлиирэ-амалыыра. Аҕабыт тугу барытын сүрүөҕэр наһаа чугастык ылына-

ра, кыһырдыр даҕаны сүрдээх тургэник аһарынара, наһаа үөрүннээн, оҕолуу ыраас, уйан дууһалааҕа. Кини биһиэхэ суон дурдабыт, халын хаххабыт этэ.

Биһиги күндүттэн күндү киһибиһит, эн сырдык аатын биһиэхэ барыбытыгар сырдык сулуус буолан үйэлэргэ сьдьяайа туруоҕа, эн биһиэхэ өрүү тыыннааххын, куруук ахта-саныы сьлдьаахпыт.

Манньк хохуун үлэһит Саха биер кэрэмэс киһитэ Олорон аастыт үлэтинэн, Олохтон оҕолоругар — эдэр ыччаттыгар Холубур буолун үйэлэргэ. **Кэргэнэ, Дьокуускайтан кыргыттарга, күтүөттэрэ, сиэннэрэ, кийииттэрэ, Санкт-Петербурган сиэнэ, Сочиттан сиэнэ, Намтан кыргыттарга, уолаттара, кийииттэрэ**

МАХТАЛ

Мин оҕом, бырааппыт Мальцев Петя орто дойдуттан барыта балазан ыйын 25 күнүгэр 40 хонуга туолла.

Оҕом уһундук, ыараханньк ыалдан сытар күннэригэр түүнүкүнү аахсыбакка сүүрбүт-көспүт реанимация, терапия отделениеларыгар барыларыгар барҕа махтал. Өссө улахан махталбытын тиздэбит бары чугас аймактарытыгар, Модут нэһилиэгин дьаһалтыгыгар, ором биригэ үөрэммит кылааһыгар, кылаас салайааччытыгар, төрөспүттэригэр, Модут участковой балыһатын администратиятыгар, биригэ үлээбиттэрбэр, аҕабыт биригэ үөрэммиттэригэр, табаарыстарытыгар, чугас ыалларбытыгар, бары биһиги кутурбаммытын тэнгэ үллэстэн күүс-көмө, тирэх буолбуккутугар ис сүрэхпиттэн өссө күүскэ махтанабит. Бары доруобай, чэгиэн буолун, дьоллоох олоҕу баҕарабыт.

Ийэтэ Мальцева Татьяна Васильевна уонна биригэ төрөөбүт эдьийдэрэ

Күндү таптаалах уолум, кэргэним, аҕабыт, быраатым ПАВЛОВ Илья Николаевич б.д. балазан ыйын 22 күнүгэр эдэр сааһыгар соһучу, хомолтолоохтук күн сириттэн суох буолбутун дьиринг курутууһун туран бары билэр, чугас дьонугар биллэрбит. Ийэтэ, кэргэнэ, оҕолоро, убайа, саҕаһа	Кафедра учителей иностранных языков Намской улуосной гимназии выражает глубокое соболезнование коллеге, учителю английского языка, отличнику просвещения РФ и ветерану педагогического труда Павловой Людмиле Софроновне по поводу горячо любимого сына ПАВЛОВА Илья Николаевича. Скорбим вместе с вами.
Күндүтүк саныыр саҕастыгыгар Людмила Софроновна Павловаҕа, бырааппытыгар Лев Николаевичка, кэргэнигэр Вераҕа, оҕолоругар таптыыр уола, быраата, кэргэнэ, аҕалара ПАВЛОВ Илья Николаевич эдэр сааһыгар соһучу хомолтолоохтук күн сириттэн барытыннан дьиринг кутурбаммытын тиздэбит, аһыгытын тэнгэ үллэстэбит. Николаевтар, Прокопьевтар, Гуляевтар	Выражаем глубокое соболезнование однокласснице Шестаковой Тоне, ее родным и близким по поводу кончины любимой бабушки ШЕСТАКОВОЙ Татьяны Ефимовны. Кл. руководитель, одноклассник 10 «б» кл. «Сандалы» остолобуойга биригэ үлээбит коллегабыт ШЕСТАКОВА Татьяна Ефимовна ырахан ыарыттан өлбүтүнэн оҕолоругар, сиэннэригэр дьиринг кутурбаммытын тиздэбит. «Сандалы» остолобуой уруку коллектива
Күндүтүк саныыр балтыбытыгар Вера Семеновнаҕа, оҕолоругар Коляҕа, ийэтигэр Людмила Софроновнаҕа, убайыгар Леваҕа күтүөптүт ПАВЛОВ Илья Николаевич (Илю) соһумардык олохтон туораабытынан дьиринг кутурбаммытын тиздэбит. Аппаанытын Дьэконоваттар, Мальцевтар дьэ кэргэттэрэ	«Илгэ» потребительскай общество үлээтирин коллектива уонна улус потребкооперациятын ветеранарын сьбээтэ Нам райпотун остолобуойугар өр сылларга үтүө суобастаахтык үлээбит ШЕСТАКОВА Татьяна Ефимовна соһучу олохтон туораабытынан кини оҕолоругар, сиэннэригэр, аймактарыгар, доҕотторугар дьиринг кутурбаммытын тиздэбит.
Улуу сааһы кини баһыһа администрацията, профсоюзной комитета, Хатын-Арыс врачобай амбулаториятын, инфекционной отделениетын коллективтара медсестэрэ Павлова Вера Семеновнаҕа таптаалах кэргэн, аҕалара ПАВЛОВ Илья Николаевич соһучу хомолтолоохтук өлбүтүнэн дьиринг кутурбаммытын тиздэбит.	Убаастыыр, ытыктыыр таайыт, Салбан нэһилиэгин Ытык киһитэ, үлэ, тыыл ветерана ОЩЕПКОВ Афанасий Афанасьевич уһун, ырахан ыарыттан күн сириттэн барытын бары оҕолоругар, сиэннэригэр, аймактарытыгар дьиринг кутурбаммытын тиздэбит. Федоровтар, Обугуовтар, Шадриннар, Емельяновтар, Сивцевтар, Поповтар
Өр сьл биригэ үлээбит ытыктыыр коллегабытыгар, педагогическай үлэ ветераныгар, СР үөрэтирин туйунугар Павлова Людмила Софроновнаҕа таптаалах уола ИЛЬЯ НИКОЛАЕВИЧ эдэр сааһыгар соһумардык күн сириттэн барытыннан дьиринг кутурбаммытын биллэрбит. И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскулатын администрацията, профкома, коллектива	«Эрэл+» ООО директора Посельская А.А. таптыыр эһэтэ, оҕолоругар хос эһэлэрэ, Салбан олохтооҕо ОЩЕПКОВ Афанасий Афанасьевич I өлбүтүнэн дьиринг кутурбаммытын тиздэбит. «Эрэл+» ООО коллектива
Баар-суох табаарыспыт, доҕорубут ПАВЛОВ Илья Николаевич эдэр сааһыгар хомолтолоохтук биһиги кэккэбиттэн туораабытынан дьегэтигэр Павлова Вера Семеновнаҕа уонна оҕолоругар дьиринг кутурбаммытын тиздэбит. Айылҕа оҕолоро	Коллектив Намской улуосной гимназии выражает глубокое соболезнование работнику Посельскому И.А., родным и близким по поводу кончины отца, ветерана тыла и почетного гражданина с. Салбаны. ОЩЕПКОВА Анастасия Афанасьевича I. Скорбим вместе с вами.
Выражаем глубокое соболезнование дорогой подруге, учителю английского языка, ветерану педагогического труда Павловой Людмиле Софроновне, супруге Мальцевой Вере Семеновне, сыну Коленьке по поводу тяжелой утраты — уоһуду из жизни любимого сына, мужа, отца ПАВЛОВА Илья Николаевича. Семья Адамовых	Улэ ветерана, эһи үөрэхтээһин үрдүк категориялаах педагога, маастар-кондитер, эдьийбит НИКИФОРОВА Анастасия Васильевна балазан ыйын 18 күнүгэр ырахан ыарыттан олохтон туораабытынан оҕолоругар, аймактарыгар дьиринг кутурбаммытын тиздэбит. Убайын оҕолоро Осиповтар
Выражаем искренние и глубокие соболезнования родным и близким в связи с трагической гибелью нашего друга, товарища, горячо любимого всеми нами одноклассника, светлого, доброго и отзывчивого человека ПАВЛОВА Илья Николаевича. Ты навсегда останешься в наших сердцах, наш Илю. Скорбим, помним, любим. 10 «г» класс 1989 г. в., кл.рук. Протодряконова А.П., Москвитина Э.И., Кривошапкина Г.А.	Биригэ үлээтир коллегаларытыгар Ульяна Михайловна уонна Максим Егорович Ивановтарга таптаалах аҕалара, оҕолоругар эһэлэрэ, Мэнэ-Хангалас улуһун Төһүгү нэһилиэгин олохтооҕо, тугу ветерана АРГУНОВ Михаил Павлович уһун, ырахан ыарыттан олохтон барытыннан дьиринг кутурбаммытын тиздэбит. И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскулатын администрацията, профкома, коллектива
Убаастыыр, чугас ыалы олоҕор доһоммутугар Людмила Софроновнаҕа, Левака, Полинаҕа, Вераҕа, уолугар Коляҕа таптаалах уола, бырааттара, кэргэнэ, аҕата ПАВЛОВ Илья Николаевич эмискэ ылдан соһучу биһиги кэккэбиттэн туораабытынан дьиринг кутурбаммытын тиздэбит, аһыгытын тэнгэ үллэстэбит. Филипповтар, Эверстовтар, Васильевтар	Выражаем глубокое соболезнование классному руководителю 7 «б» класса МБОУ «НСОШ №1» Ивановой Ульяне Михайловне, всем родным и близким по поводу кончины отца, дедушки АРГУНОВА Михаил Павловича. Скорбим вместе с вами. Родители и ученики 7 «б» класса МБОУ «НСОШ №1» им. И.С. Гаврильева

Кылаабынай редактор э.т. Л.А. НОГОВИЦЫНА

ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбуйааччы — 41496,
хаһыаты тангы — 41332,
бухгалтерия — 41141,
факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олуһуу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №ТУ14-0216.**

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлээтин, дьээбит аадрыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа кири-бит суруктар төһөрүллүбэтэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынньк мэлдьи биер буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэлэ, Заложной ул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС талыһына, таһыһына уонна бэчээттир сыаҕар бэчээттэнэ. **Адырыһа:** Нам сэл. Заложная ул. Л4 Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. Ниис **Көһүк сыанана атыһыанар Индекс — Р0005.** Тираһа — 1490 Бэчээкэ или баттанытын графита — 12:00 с. 25.09.2015 с. Бэчээкэ или баттанна — 11:20 с. 25.09.2015 с.